

MARTTI LUTHER

Herran Sana

"Herran Henki on puhunut minulle, ja hänen sanansa on minun kielelläni; Israelin Jumala on sanonut, Israelin kallio on puhunut..." (2 Sam. 23:2s.)

Tästä seuraa voimalla ja vastustamattomasti: Se Jumala, joka vei Israelin pois Egyptistä ja johti sen Punaisen meren halki, johti sitä pilvenpatsaasta ja tulenpatsaasta erämaassa, ravitsi taivaan leivällä ja teki kaikki ne ihmeet, joista Mooses kirjoittaa kirjoissaan, ja joka edelleen toi sen Kanaanin maahan ja antoi heille kuninkuuden ja pappouden, on juuri se Jumala, Jeesus Nasaretilainen, neitsyt Marian poika, jota me kristityt nimitämme Jumalaksemme ja Herraksemme. Hän on se, jonka juutalaiset ristiinnaulitsivat, ja jota he yhä vieläkin pilkkaavat ja ivaavat, kuten Jesaja sanoo: ahdistuksessaan "kiroavat kuninkaansa ja Jumalansa" (Jes. 8:21).

Edelleen, hän on sama, joka antoi Moosekselle Siinailla kymmenen käskyä ja sanoi: "Minä olen Herra, sinun Jumalasi, joka vein sinut pois Egyptin maasta, orjuuden pesästä. Älä pidä muita jumalia minun rinnallani." (2 Moos. 20:2s.) Niin, Jeesus Nasaretilainen, joka kuoli ristillä, on se Jumala, joka ensimmäisessä käskyssä sanoo:

"Minä, Herra, olen sinun Jumalasi." Kun juutalaiset ja muhamettilaiset sen kuulevat, millaisen äläkän he nostavatkaan! Mutta siitä huolimatta se on totta ja sen täytyy pysyä ainiaan totena. Kaikkien, jotka eivät sitä usko, täytyy ikuisesti vavista ja pelätä.

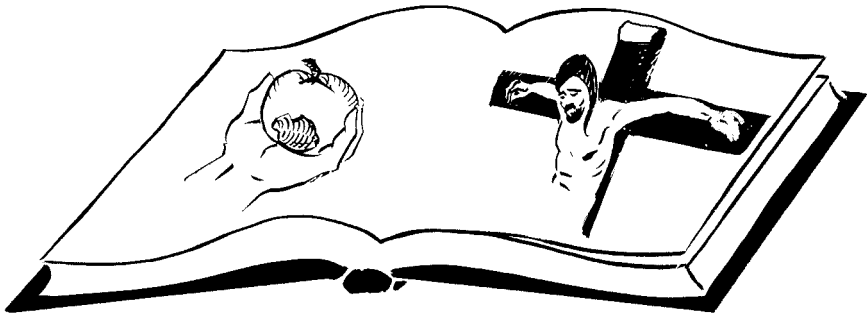
Mooseksen kanta on tässä selvä. Hän sanoo, että kaikki on luotu Jumalan puheella eli sanalla. Daavid sanoo: "Herran sanalla ovat taivaat tehdyt, ja kaikki niiden joukot hänen suunsa Hengellä" (Ps. 33:6)... Mooses ja Daavid täsmäävät Paavalin ja Johanneksen kanssa, jotka sanovat että kaikki on tehty Sanan eli Kristuksen kautta... Jos Mooses ei käytäkään nimenomaisesti kieliopillisesti sanaa Poika eli Kristus, niin hän kuitenkin mainitsee Sanan, jonka kautta kaikki on tehty. Sillä hän osoittaa, että Jumalassa on toinen, joka puhuu, ja toinen, joka on sana, ja kuitenkin on vain yksi kaikkien luotujen Luoja. Uuteen Testamenttiinkin piti jättää jotakin, jossa Isä, Poika ja Pyhä Henki mainitaan selvemmin, jota Vanhassa Testamentissa sanotaan Puhujaksi, Sanaksi ja Herran Hengeksi.

(Daavidin viimeisten sanojen selitys. W2 III, 1931s. Suom. MS)

Raamatun alkulukujen merkityksestä uskolle

Jo heti Raamatun ensimmäisessä luvussa Jumala ilmoittaa, että hän loi maailman Sanallaan ja asetti sen Sanan varassa pystyssä ja toiminnassa olevaksi. Se tarkoittaa sitä, että jos Jumala ottaisi Sanansa pois, kaikki luhistuisi ja häviäisi. "Sillä hänessä (Kristuksessa) luotiin kaikki, mikä taivaissa ja mikä maan päällä on, näkyväiset ja näkymättömät, olkoot ne valtaistuimia tai herrauksia, hallituksia tai valtoja, kaikki on luotu hänen kauttansa ja häneen, ja hän on ennen kaikkia, ja hänessä pysyy kaikki voimassa. (Kol. 1.16–17). Jumalan puhuma Sana ja hänen iankaikkinen Poikansa, persoonallinen Sana, ovat yhtä, vaikka emme käsitä miten. Apostoli Johannes todistaa: "Alussa oli Sana, ja Sana oli Jumalan tykönä, ja Sana oli Jumala. Hän oli alussa Jumalan tykönä. Kaikki on saanut syntynsä hänen kauttaan, ja ilman häntä ei ole syntynyt mitään, mikä syntynyt on." (Joh. 1:1–3) Siinä Kristuksessa, jota epäuskoinen maailma kaikkine viisainen ja uskontoineen ivaa, pysyy kaikki voimassa, – pilkkaajatkin. Tulee hetki, jolloin hänen valtasuuruutensa tulee kaikille julki. Se on oleva pilkkaajille kauhun hetki. Olemme tulleet aikaan, jolloin pilkka on avointa, röyhkeää ja kerskauksen aihe.

Raamatun alkuluvut asettavat kaiken Jumalan alaisuuteen ja hänestä riippuvaksi. Ne eivät anna tilaa jumalankielteisyydelle. Ne ilmoittavat meille, että Jumala on taivaan ja maan Luoja, jota meidän luotujen on kuultava. Kaikki ihmisten ajatusten ja kätten muovailemat jumalat ovat turhia ja voimattomia eivätkä voi auttaa. Oikea Jumala on elävä Jumala,

Raamatun ilmoittama Jumala, kolmiyhteinen Jumala, jonka edessä kerran on pilkankin vaiettava.

Kertomus syntiinlankeemuksesta toisaalta selittää meille ihmiskunnan kuoleman alaisen tilan ja sen pahuuden, mutta se tuo esille myöskin syntien sovituksen tarpeen. Jumala oli rakkaus, kun hän loi maailman, joka oli "sangen hyvä" ja kun hän asetti ihmisen paratiisiin. Vaikka ihminen omasta syystä veti päällensä Jumalan vihan, Jumala osoitti hänelle kuitenkin suuren rakkautensa antamalla hänelle lupauksen "vaimon Siemenestä" ja vanhurskauttamalla hänet pukemalla hänet uhrikaritsan nahasta tehtyihin vaatteisiin ja siten peittäen hänen häpeänsä.

Usko kristallisoituu Uuden Testamentin ristin sanomassa, mutta se pohjaa siihen, mikä jo Vanhassa Testamentissa ja myös alkuluvuissa on ilmoitettu. Uskolla Jumala on iankaikkinen Jumala, joka on puhunut monella tapaa historian aikana, jo aivan alusta lähtien, ja tuonut esille aina yhden ja saman evankeliumin. Yhtä rienaavaa kuin on ajatella, että Jumala muuttuisi tai kehittyisi, on pitää evankeliumia kehityksen tuotteena. On totta, että ajan myötä Jumala ilmoitti evankeliumiin liittyviä asioita, joita ei aikaisemmin tunnettu, kuten Vapahtajamme esi-isiä tai Kristuksen ajalliseen elämään ja kärsimykseen liittyviä yksityiskohtia, mutta hämmästyttävän paljon Jumala on nähnyt hyväksi ilmoittaa jo etukäteen. Ristin sanoma on esillä kirkkaana jo uhrijumalanpalveluksessa, jonka ensimmäisen esikuvallisen uhrin toimitti itse Jumala, –esikuva sekkin. Jumala peitti jo silloin ihmisen häpeän, jota viikunanlehdistä itsetehty vaate ei voinut peittää.. Alusta lähtien Vanhan Liiton pyhien usko on ollut sama kuin meidänkin Uuden liiton uskovien sillä tunnetulla erolla, että he uskoivat tulevaan Vapahtajaan, me jo tulleeeseen.

Raamatun ensimmäinen luku ja Pyhä Kolmiykseys

Vuosisatojen varrella on ollut paljon keskustelua siitä, löytyykö oppi Pyhästä Kolmiykseystä jo Vanhasta Testamentista vai kuuluuko kolmiyhteiseen Jumalaan uskomineen vasta Uuden Liiton aikaan. Luterilaisten teologioiden kanta Lutherista alkaen on ollut selvä: Vanha Testamentti todistaa Pyhästä Kolmiykseystä. Hyvä esimerkki tästä on Raamatun ensimmäinen luku.

Raamatun ensimmäisessä jakeessa sanotaan: ”Alussa loi Jumala taivaan ja maan.” (1 Moos. 1:1). Jumala, Isä, on Luoja. Luomisen hän kuitenkin suorittaa Poikansa kautta niin kuin Johanneksen evankeliumissa sanotaan: ”Kaikki on saanut syntynsä hänen kauttaan, ja ilman häntä ei ole syntynyt mitään, mikä syntynyt on.” (Joh. 1:3). Tämä sama on nähtävissä Raamatun ensimmäisessä luvussa, kun siinä kuvataan sitä, miten Jumala luo sanan kautta: ”Ja Jumala sanoi: ’Tulkoon valkeus’. Ja valkeus tuli.” (1 Moos. 1:3). Sana ja sana kuuluvat yhteen. Lisäksi samassa luvussa kuvataan vielä Pyhän Hengen toimintaa: ”Jumalan Henki liikkui vetten päällä” (1 Moos. 1:2). Pyhä Henkikin on täten Luoja. Näin kaikki Jumalan kolme persoonaa ovat läsnä luomistyön kuvauksessa.

Jumalan Kolmiykseys tulee toisella tavalla esille myös ensimmäisen luvun lopussa ihmisen luomisen yhteydessä: ”Ja Jumala sanoi: ’Tekäämme ihminen kuvaksemme, kaltaisek-

semme; ja vallitkoot he meren kalat ja taivaan linnut ja karjaeläimet ja koko maan ja kaikki matelijat, jotka maassa matelevat.’” (1 Moos. 1:26). Muistan, että yliopistolla heprean opettaja sanoi, ettei Vanhan Testamentin tutkijoilla ole yksimielisyyttä siitä, miksi tässä jakeessa käytetään monikkomuotoa. Yksimielisyyteen ei ole heidän keskuudessaan päästy, koska Pyhän Kolmiyksen mahdollisuus rajataan alusta alkaen pois. Kristillinen Kirkko on kuitenkin nähnyt näissä jakeissa aina viittauksen kolmiyhteiseen Jumalaan. Jumala on ainoa Luoja. Siksi mikään muu vaihtoehto kuin Jumalan sisäinen neuvonpito, ei tule kysymykseen tämän jakeen selittämisessä.

Vanhan Testamentin yleensä käytämä ja ensimmäisestäkin luvusta löytyvä heprean sana, joka on käännetty suomeksi ”Jumala”, tukee myös Jumalan kolmiyhteisyyttä. Sana elohim on monikkomuoto. Samalla Raamattu käyttää kuitenkin yksikössä olevaa verbimuotoa kuvaamaan Jumalan tekemistä. Täten heprean puhetavasta välittyy sekä Jumalan kolmen persoonan että yhden olemuksen olemassaolo. Näin ollen Raamattu aivan alusta alkaen tarjoaa useita perusteita sille, että Jumalamme on kolmiyhteinen. Usko Kolmiyksyyteen on ollut osa Jumalan kansan uskoa sen alusta alkaen ja se on osa sitä vielä iankaikkisuudessakin.

Ihminen luotiin Jumalan kuvaksi

1. Ihminen on eri asemassa kuin eläimet

Raamatun alkulehdillä meille kerrotaan ihmisen luomisesta: ”Ja Jumala sanoi: ”Tehkäämme ihminen kuvaksemme, kaltaiseksemme; ja vallitkoot he meren kalat ja taivaan linnut ja karjaeläimet ja koko maan ja kaikki matelijat, jotka maassa matelevat.” Ja Jumala loi ihmisen omaksi kuvaksensa, Jumalan kuvaksi hän hänet loi; mieheksi ja naiseksi hän loi heidät.” (1 Moos. 1:26–27) Aikaisemmin on kerrottu siitä, kuinka Jumala loi kaikki eläimet. Eläinten kohdalla ei sanota, että heitä olisi luotu Jumalan kuvaksi. Lisäksi ihminen luotiin vallitsemaan kaikkia maan eläimiä. Niinpä ihminen on selvästi erilaisessa asemassa kuin eläimet, sillä ainoastaan ihminen luotiin Jumalan kuvaksi. Mitä Jumalan kuvaksi luominen tarkoittaa?

2. Ihminen oli täydellisen pyhä ja vanhurskas

Raamattu kertoo meille: ”Jumala katsoi kaikkea, mitä hän tehnyt oli, ja katso, se oli sangen hyvää.” (1 Moos. 1:31) Kun Jumala loi ihmisen, hän oli alkuvanhurskauden tilassa. Ihminen oli täysin synnitön. Hän eli kuolemattomuuden tilassa. Hän ei tuntenut mitään väärää, vaan oli täysin kuuliainen Jumalalle. Jumalan kuvana oleminen tarkoitti myös sitä, että ihmisellä on ymmärrys ja tahto, mutta ennen kaikkea se tarkoitti sitä, että ihminen tunsu ymmärryksellään Jumalan ja tahtoi kaikessa sitä, mitä Jumala tahtoi. Niinpä ihmisellä oli Jumalan kuvaksi luotuna täydellinen tieto Jumalasta ja täydellinen vanhurskaus ja pyhyys. Jumala loi ihmisen kuvakseen, koska hän tahtoi, että olisi olemassa olento, joka tuntisi Jumalan, eläisi hänen tahtonsa mukaan ja olisi onnellinen Jumalan yhteydessä ja joka hallitsisi muita Jumalan luomia olentoja Jumalan edustajana.

3. Ihmisen vastuu Jumala edessä

Koska ihminen eli alkuvanhurskauden tilassa, hän kykeni elämään Jumalan käskyjen mukaan. Ihminen oli myös vastuussa tekemisistään Jumalalle. Jumala antoi Aadamille käskyn, johon liittyi rangaistus: ”Syö vapaasti kaikista muista paratiisin puista, mutta hyvän- ja pahantiedon puusta älä syö, sillä sinä päivänä, jona sinä siitä syöt, pitää sinun kuolemalla kuoleman.” (1 Moos. 2:16–17) Ihminen oli siis tilivelvollinen Jumalalle teoistaan. Niinpä kun Adam ja Eeva rikkoivat tätä käskyä vastaan, he saivat osakseen rangaistuksen rikkomuksestaan. Lankeemuksen seurauksena ihminen menetti myös täydellisen Jumalan tuntemuksensa ja täydellisen kuuliaisuutensa Jumalaa kohtaan. Näin Jumala kuva rikkoutui ihmisessä. Vaikka ihmiseen jäi edelleen ymmärrys ja tahto, niin lankeemuksen jälkeen ihminen ei enää tunne Jumalaa eikä noudata hänen tahtoaan. Ihminen vastustaa Jumalaa ymmärryksellään ja tahdollaan. Sen tähden ihmisen täytyy Jumalan valtakuntaan päästäkseen syntyä uudestaan, jotta hänestä voisi tulla uusi luomus. Jumala toteuttaa tämän sanansa ja sakramenttiansa kautta, joiden välityksellä hän lahjoittaa meille rikostemme anteeksiannon, Kristuksen lahjavanhurskauden ja liittää meidät Kristukseen. Näin me voimme saada takaisin sen, minkä kaikki ihmiset lankeemuksen myötä menettivät. Jumala on luonut meihin uuden ihmisen, ja Jumala saattaa työnsä meissä päätökseen, kun viimeisenä päivänä meidän vanha luontomme häviää lopullisesti ja jäljelle jää ainoastaan meidän uusi ihmistemme. Kristuksessa me olemme jo nyt uusia luomuksia. ”Siis, jos joku on Kristuksessa, niin hän on uusi luomus; se, mikä on vanhaa, on kadonnut, katso, uusi on sijaan tullut.” (2 Kor. 5:17) DP

Jumala antoi alussa sanansa opetusviran Aadamille

Aihe joka on minulle annettu, on yksinkertainen, mutta vaikea. Se on yksinkertainen, koska Jumala on puhunut selvästi Sanassaan sanansa opetusvirasta (1 Moos. 2:16ss., 1 Tim. 2:11–15, 1 Kor. 14:34 jne.). Se on vaikea, koska miehet ja naiset tekevät saman synnin, minkä esivanhempamme tekivät paratiisissa. He kääntyivät pois Jumalan Sanasta ja kuuntelivat kiusaajaa.

Kun kohtaamme syntiä, syytämme muita. Syntisinä menemme jopa niin pitkälle, että "syytämme Jumalaa synnin aiheuttajaksi emmekä ota syytä omille niskoillemme" (Luther). Näin ollen se, että opetusvirka annettiin Aadamille jo aivan alussa, on jotakin sellaista, mitä ihmiset eivät halua kuulla, varsinkaan nykyaikana.

Katsokaamme, mitä Jumala on sanonut pyhässä Sanassaan. Ennen kuin Jumala loi Eevan Aadamin kylkiluusta, hän puhui Aadamille ja antoi hänelle juhlallisen käskynsä: "Syö vapaasti kaikista muista paratiisin puista, mutta hyvän- ja pahantiedon puusta älä syö, sillä sinä päivänä, jona sinä siitä syöt, pitää sinun kuolemalla kuoleman." (1 Moos. 2:16s.) Aadamilla oli mieluinen tehtävä opettaa Eevaa. Se oli hänen vastuullaan. Ennen syntiinlankeemusta ei ollut vähäisintäkään vastenmielisyyttä olla mies tai NAINEN. Sekä Aadam

että Eeva saattoivat vain iloita Jumalan ja toistensa edessä, että he olivat Jumalan erityisiä luomistekoja.

Tiedämme, mitä tämän jälkeen tapahtui. Saatana valehteli Eevalle. Hän houkutteli hänet irtautumaan Jumalan sanasta, jonka hän oli saanut Aadamilta. Vaikka Aadam oli opettanut sen Eevalle, se oli siitä huolimatta Jumalan pyhä sana! Eeva uskoi valheen ja tarjosi sitten kielletyn hedelmän Aadamille syötäväksi. Jumalan etsi Aadamia ja kysyi: "Aadam, missä olet?" Siitä alkaen tähän asti ihminen, sekä mies että nainen, pakenee Jumalaa. Aadam ja Eeva olivat peloissaan. He eivät päässeet Jumalaa pakoon, ja niin huomaamme, että ensimmäinen asia ihmisen lankeemuksessa oli pelko pyhän ja vanhurskaan Jumalan edessä. Ihminen syytti myös toisia synneistään. Aadam syytti Eevaa ja Eeva käärmettä. Niin ihminen käänsi asian pääläelleen ja teki syyllisen Jumalasta.

Lankeemuksen myötä Jumala julisti tuomionsa naiselle ja miehelle. Kohdassa 1 Tim. 2:11–14 Pyhä Henki inspiroi Paavalin Hengessä sanomaan, mikä perustava käytäntö on ollut Aadamista alkaen opetusvirassa: "Oppikoon nainen hiljaisuudessa, kaikin puolin alistuvaisena; mutta minä en salli, että

vaimo opettaa, enkä että hän vallitsee miestensä, vaan eläköön hän hiljaisuudessa. Sillä Aadam luotiin ensin, sitten Eeva; eikä Aadamia petetty, vaan nainen petettiin ja joutui rikkomukseen." Tämä Jumalan Paavalin kautta antama opetus ei ole muusta Raamatusta irrallaan oleva teksti. 1 Kor. 14:33s.: "Niin kuin kaikissa pyhien seurakunnissa, olkoot vaimot vaiti teidänkin seurakunnankokouksissanne, sillä heidän ei ole lupa puhua, vaan olkoot alamaisia, niin kuin lakikin sanoo.

Vasta viime aikoina ihminen, sekä mies että nainen, on alkanut luopua kokonaan Jumalan sanasta. Jumalan sanan hylkääminen on epäuskoa. Ihminen, jopa ihmisen luopiokirkko, opettaa, että Jumala ja kristillisyyden kuuluvat menneisyyteen. Tämän päivän ajattelu tiivistyy ja saa voimaa uskonpuhdistuksen jälkeisestä valistuksen ajasta. Tänä post-modernismin aikana kaikki asetetaan kysymyksenalaiseksi. Ja valitettavasti hylätään paljon sitä, mikä on oikeata, nimittäin Jumala ja hänen sanansa. Nykyajan ihmisen mielessä ei ole "miestä ja naista" niin kuin Jumala tarkoitti.

Synnin padot on murrettu, kuten avoin homoseksuaalisuuden harjoittaminen osoittaa. Sikäli kuin kirkko tulee kysymykseen, ihmiset ovat hylänneet Jumalan Sanan puhtaan opetusviran ja ovat korvanneet sen ihmistekoisella viralla, ihmissanalla ja -viisaudella, kuten vihkimällä naisia virkaan ja sallimalla homopappien saarnaavan.

Rakkaat ystävät, en ole profeetta enkä voi ennustaa tulevaisuutta, mutta pahoin pelkään, että pahempaa on tulossa. Tosiasia on, että Jumalan

sanon opetusvirka alkoi Aadamin myötä ja jatkui miehelle kuuluvana. Mutta huomaa tarkasti: JUMALAN SANAN opetusvirka. Kun Jumalan sana epäillään eikä sitä uskota, kun sitä muutetaan vuosisadasta toiseen, ihmisen (sekä miehen että naisen) tullessa yhtäkkiä niin ylpeäksi, että muuttaa sen IHMISEN SANAKSI, ei tarvitse ihmetellä kaikkea sitä, mitä tapahtuu näinä päivinä, joita Raamattu sanoo "viimeisiksi ajoiksi".

Apostoli Pietari kirjoitti Pyhän Hengen inspiroimana: "Ja ennen kaikkea tietäkää se, että viimeisinä päivinä tulee pilkkapuheinensa pilkkaajia, jotka vaeltavat omien himojensa mukaan ja sanovat: "Missä on lupaus hänen tulemuksensa? Sillä onhan siitä asti, kuin isät nukkuivat pois, kaikki pysynyt, niin kuin se on ollut luomakunnan alusta." (2 Piet. 3:3s.)

Meille tunnustavina luterilaisina kristittyinä on tärkeätä hyväksyä se, mitä Jumala sanoi Aadamille ja Eevalle. Hyväksymme hänen tuomionsa heidän syntinsä tähden, mutta myös uskomme pyhän evankeliumin, joka repäisee korvistamme pois perkeleen valheet, kuten "nainen on alempi, toisen luokan ihminen, Jumala ei ole oikeudenmukainen". Sen tilalle Jumala antakoon meille luottamusta hänen hyvyyteensä ja siihen, että saamme odottaa Kristuksen toista tulemusta eläen tässä maailmassa aktiivisesti todellisessa uskossa ja kuuliaisuudessa siinä tietoisuudessa, että kaikki hänen tiensä ja sanansa ovat todet ja hyvät ja tarkoitettut meille siunaukseksi ja johdattamaan meidät rauhaan Jeesuksen Kristuksen kautta.

Ihmisen lankeemuksen hirvittävät seuraukset

Kun ensimmäiset ihmiset, Aadam ja Eeva, lankesivat syntiin, heidän asemassaan tapahtui valtava muutos. Tämä muutos koski heidän suhdettaan Jumalaan ja toinen toisiinsa. Tällä lankeemuksella oli myös vaikutuksensa luomakuntaan sekä jokaiseen Aadamin ja Eevan luonnolliseen jälkeläiseen, siis kaikkiin ihmisiin.

Kun Jumala varoitti Aadamia ja Eevaa syömästä kielletystä puusta, hän sanoi, että kun he siitä syövät, heidän pitää kuolemalla kuoleman (1 Moos. 2:17). Syntiinlankeemuksesta seurasi kolmenlainen kuolema. Ensiksi Aadam ja Eeva kuolivat hengellisesti. He menettivät sielun yhteyden Jumalan kanssa. Toiseksi he tulivat osallisiksi ajallisesta kuolemasta. Heidän maallinen elämänsä kesti vain rajoitetun ajan, ja se oli loppuva sielun ja ruumiin erkanemiseen toisistaan. Kolmanneksi synty toi mukanaan iankaikkisen kuoleman niin, että synnin palkka on iankaikkinen rangaistus ja ero Jumalasta, jos ihminen kuolee vailla uskoa Kristukseen.

Luonnollinen ihminen syntyy maailmaan perisyynnin alaisena vailla mahdollisuutta omin voimin pelastaa

itseään kuolemasta. Hän on menettänyt kyvyn elää Jumalan tahdon mukaisesti, eikä voi millään teollaan tätä tilaansa muuttaa. Ilman Jumalan armoa, joka omistetaan uskon kautta Kristukseen, ei kukaan voi pelastua.

Lankeemuksen myötä ihmiselämään tuli myös syällisyys ja häpeä. Ennen lankeemusta Aadam ja Eeva iloisesti ja vapaasti Jumalan yhteydessä. Lankeemuksen jälkeen Aadam pakeni Jumalaa (1 Moos. 3:8). Hän tunsu syällisyytensä Jumalan edessä, mutta vain pakeni. Luther opettaa, että tämä tapahtui keskellä kuolemaa ja helvettiä. Paetessaan Aadam siis oli pahan omantunnon vallassa vailla toivoa. Tämä asia toistuu, kun ihminen käsittää syntiään, mutta hänellä ei ole uskoa Kristukseen. Lankeemuksessa tapahtui myös se muutos, että kun ennen lankeemusta Aadam ja Eeva eivät hävenneet toisiaan, lankeemuksen jälkeen he häpesivät (1 Moos. 3:7).

Synti toi mukanaan myös ajallisen elämän vaivat. Työn tekemiseen kuuluu raskaus. Lapsen synnyttämiseen liittyy kipu. Ajallisen elämän onnettomuudet ja sairaudet muistuttavat elämän rajallisuudesta.

Mikä merkitys tällaisten asioiden esille tuomisella on uskovan kannalta? Synnin seurausten vakavuus on tarpeen tuoda esiin sen tähden, että ihmisluento yrittää selittää syyllisyyden ja rangaistuksen olemattomiksi, niin kuin ensimmäisetkin ihmiset tekivät.

Uskova kuitenkin näkee edellä kuvatut asiat vailla toivottomuutta. Tosin hän on omasta puolestaan syyllinen kaikkiin synteihin ja on siis ansainnut rangaistuksen. Jumala kuitenkin antoi Vapahtajan, joka kantoi kaikki synnit ja antoi itsensä uhriksi niiden tähden. Tästä saivat tiedon jo Aadam ja Eeva, kun Jumala lupasi Vapahtajan, joka polkee rikki käärmeen pään (1 Moos.

3:15). Kristukseen uskova on siis sielunsa puolesta vapaa kaikista synnin seurauksista. Uskossa Vapahtajaan hän omistaa hyvän omantunnon. Ajalliset vaivat eivät ole hänelle rangaistusta vaan Jumalan isällistä kuritusta, joka lopulta koituu hänen parhaakseen. Ajallisen kuoleman hän näkee siirtymisenä iankaikkiseen elämään ja voi apostoli Paavalin tapaan sanoa sitä voitoksi. Raamatun opetus synnin seurauksista osoittaa, ettei ole muuta pelastustietä kuin usko Kristukseen ja tällä tavoin tuo opetus palvelee evankeliumin julistusta uskon synnyttämiseksi ja uskovan iankaikkiseksi autuudeksi.

Ensimmäinen uhri ja lahjavanhurskaus

Ensimmäisessä Mooseksen kirjassa kerrotaan, että karkottaessaan ihmisen paratiisista "Herra Jumala teki Aadamille ja hänen vaimollensa puvut nahasta ja puki ne heidän yllensä." (1 Moos. 3:21) Lankeemuksen valtavassa tragediassa tämä pieni yksityiskohta voi tuntua vähäpätöiseltä. Jumala on kuitenkin halunnut sen Raamattuun, joten sillä on oma merkityksensä. Kyseessä on vertauskuvallinen teko, joka kertoo Jumalan armosta. Se on verhotu viittaus tulevaan Vapahtajaan, joka ottaisi pois lankeemuksen seuraukset.

Syntiinlankeemuskertomuksessa kerrotaan, että kun Adam ja Eeva söivät kielletyn puun hedelmää, "silloin aukenivat heidän molempain silmät, ja he huomasivat olevansa alasti; ja he sitoivat yhteen viikunapuun lehtiä ja tekivät itselleen vyöverhot. (1 Moos 3:7) Lankeemuksen seurauksena Adam ja Eeva olivat häpeissään. Heidän viaton ihmisyytensä oli saastunut. Siksi he yrittivät kätkeä alastomuutensa kömpelöillä viikunanlehdistä kursituilla lannevaatteilla. Ne eivät kuitenkaan riittäneet peittämään synnin häpeää, joka kumpusi syvältä heidän sisimmästään.

Tämä onneton toimintamalli on toistunut siitä lähtien: ihminen yrittää kyhätä kokoon milloin minkäkin laista viikunanlehtivaatetta peittääkseen

syntisyytensä. Se voi olla itsensä ympäröimistä mukavuuksilla, omistautumista jollekin aatteelle, ihmislähtöistä uskonnollisuutta, ajelehtimista kokemuksesta toiseen. Loppujen lopuksi ne eivät kuitenkaan auta, vaan ihminen pakenee pyhän Jumalan läsnäoloa kuten Adam ja Eeva piiloutuivat puiden sekaan. Syntinen häpeää pyhän edessä eikä voi kestää.

Jumala kuitenkin sääli Aadamia ja Eevaa. Hän tuomitsi synnin, mutta lupasi myös Vapahtajan, joka polkisi rikki käärmeen pään ja vapauttaisi heidät synnistä. (1 Moos. 3:15) Hän karkotti ihmiset paratiisista, mutta peitti heidän alastomuutensa nahkavaatteilla.

Tässä Jumalan rakkauten ilmuksessa näkyvät lankeemuksen surulliset seuraukset. Vaatteet olivat nahkaa – jonkin eläimen oli siis täytynyt kuolla niiden valmistamiseksi. Ihmisten häpeä peitettiin, mutta siitä oli maksettava hinta. Jumala on armollinen, mutta synnin seurauksia ei voi paeta. Tämä ennakoi sitä, miten Jeesuksen oli kärsittävä peittääkseen syntimme. Hän oli Jumalan Karitsa, viaton uhrieläin, joka uhrasi itsensä ottaakseen pois syntimme. Hän kärsi häpeällisen kuoleman meidän sijastamme, että meidän häpeämme peitettäisiin.

Jokaiselle Kristukseen uskovalle on tarjolla pyhien vanhurskauden vaate surkeiden viikunanlehtien sijaan. Kasteen ja uskon kautta uskova puetaan Kristukseen. (Gal. 3:27) Näin puettua uskovaa katsoessaan Jumala näkee vain Poikansa vanhurskauden, ei enää mitään syntiä. Tästä Aadamin ja Eevan pukeminen nahkavaatteisiin on esikuva.

Kaikkeen maailmaan

*Tänään joukot miljoonat
Jeesuksetta kulkevat,
harhakuviin uskoen,
väärään toivoon turvaten.*

*"Menkää kaikkeen
maailmaan"
- Jeesus käskee omiaan,
"menkää, sanaa saarnatkaa,
opettakaa ja kastakaa".*

*Entä minä? Kuinkahan
minun toivoo auttavan?
Sitä nytkin kyselen,
sanaa kun mä kuuntelen.*

*En voi mennä kauaskaan
- saati kaikkeen maailmaan -
miten minä, miten nyt
olen käskyn täyttänyt?*

*Jeesus, sinun eteesi
tulen, tiedän puutteeni,
anna Sinä sanastasi
mulle neuvo tahdostasi!*

*Niinkuin johdat, Jumala,
niin on tieni kulkeva,
missä vielä tarvitset
sinne minut ohjaillet.*

*Auta muakin auttamaan,
armolahjaas jakamaan,
kylmä mieli lämmitä,
uhrimieltä enennä!*

*Yhä vielä kutsunet
jalat, kädet, sydämet,
että Sana kokonaan
kulkee kaikkeen maailmaan.*

Siitaman lähetyshuhtaan VA

Rukoilkaa elon Herraa!

G. A. Aho

Ja Jeesus vaelsi kaikki kaupungit ja kylät ja opetti heidän synagogissaan ja saarnasi valtakunnan evankeliumia ja paransi kaikkinaisia tauteja ja kaikkinaista raihnautta. Ja nähdessään kansanjoukot hänen tuli heitä sääli, kun he olivat nääntyneet ja hyljätyt niin kuin lampaat, joilla ei ole paimenta. Silloin hän sanoi opetuslapsillensa: "Eloa on paljon, mutta työmiehiä vähän. Rukoilkaa siis elon Herraa, että hän lähettäisi työmiehiä elonkorjuuseensa." Matt. 9:35–38

Opetuslapsilla oli iloista juhla-aikaa, kun saivat Jeesuksen kanssa kulkea paikasta paikkaan ja kuulla monta valtavaa saarnaa ja nähdä suuria ihmetöitä. Sellaista juhlariemua mekin tunnemme, kun saamme kokoontua kuulemaan Jumalan sanan selvää julistusta. Eihän maan päällä voi olla mitään sen ihanampaa kuin se, että meillä on runsaana puhdas, autuaaksitekevä Jumalan sana. Sen ääressä me sokeat tulemme näkeviksi, me kylmät lämpenemme. Riemusta sydän täyttyy, kun saamme nähdä Ristiinnaulitun, jonka verihaavoissa olemme parannetut. Mutta jos todella kasvamme armosta ja tulemme juurtuneiksi sanaan, emme enää voi olla pelkästään nauttijoina. Evankeliumi on niin kuin se kirja, jonka Daniel

sekä Johannes näyssä saivat syödä: Se oli makea suussa, mutta syötyä alkoi kirvellä. Kun Paavali riemuiten painui syvälle sovituksen salaisuuteen, hän rupesi tuntemaan kirvelyä ja sanoi: "Minulla on murhe ja ainainen kipu sydämessäni", (Room. 9:2). Se kipu oli Jeesuksen sydämessä, kun hän näki kansajoukot — nääntyneet ja hyljätyt, ilman paimenta. Jeesus opetti apostoleja näkemään noita kansajoukkoja siinä valossa kuin hän ne näki. Emme saa ainoastaan nauttia makeaa sanaa, vaan sen pitää myös synnyttää poltteita, että säälintuskassa rukouksemme: "Elon Herra, lähetä työmiehiä elonkorjuuseesi". Sillä, jos autuuden ilomme on syvää ja Hengen synnyttämää, niin se vaikuttaa tällaisen kivun. Oi, jospa se kipu tulisi raskaana meille jokaiselle, niin että yhteen ääneen huuttaisimme elon Herran puoleen! Sitä Kristus tahtoo meihin nähden sanoessaan: "Rukoilkaa siis elon Herraa, että hän lähettäisi työmiehiä elonkorjuuseensa".

Sielujen hädän tulee ajaa meitä tällaiseen rukoukseen

Jeesuksen opettamina me kristitytkin vasta opimme oikein näkemään, että "eloa on paljon". Tuo elon paljous

ei tarkoita, että olisi paljon sellaisia, jotka etsivät pelastusta. Eivät ihmiset luonnostaan etsi Jumalaa, vaan pake-nevat häntä. "Ei ole ketään ymmärtä-väistä, ei ketään, joka etsii Jumalaa." Heidän hätänsä onkin juuri siinä, että ovat "näänntyneet ja hylätyt kuin lam-paat, joilla ei ole paimenta". Syntiensä näännyttäminä, saatanan riepottamina he ovat todella hylätyt, kun ovat ilman selvää Jumalan sanaa. Sana yksistään voi heille paljastaa synnin ja kirkastaa pelastuksen Kristuksessa. Oikeiden sananjulistajien puute on siis kauhein onnettomuus, jonka poistamista mei-dän tulee ahkerasti rukoilla Jumalalta.

Älkäämme sitä ihmetelkö, että ihmiset ovat tietämättömät Jumalasta, että ovat raakoja, ylpeitä, valheen vallassa ja syntien orjuudessa; vaan ihmetelkäämme sitä, että niin monet miljoonat ovat ilman Jumalan sanaa. Ihmetelkäämme sitä, että tämä ei kos-ke enemmän kristittyjen sydämiin. Ih-metelkäämme sitä, että on niin paljon kristityitä, jotka saavat säännöllisesti kuulla Jumalan sanaa ja joiden suut ei-vät aukene siitä puhumaan kodeissaan ja ympäristössään, joiden kukkarot eivät aukene evankeliumin levittämi-seksi, joiden sydämet eivät aukene rukoilemaan Herralta työmiehiä. Oi, ihmetelkää, kaikki luodut kappaleet,

tätä asiaa, että joku voi tuntea pelastus-armon eikä tunne kipua sydämessään niiden vuoksi, joilla ei ole Jumalan sanaa! Oi, hämmästykö, että on niin paljon seurakuntia, jotka ovat vuo-sikymmeniä kuulleet autuuden hy-vää sanomaa ja joiden piiristä ei ole noussut ainoatakaan evankeliumin saarnaajaa! Murehtikaamme sitä syn-tiä, että itse kukin meistä on hukannut kultaisia vuosia tekemättä mitään evankeliumin julistajien saamiseksi. Eikö vihdoin Jeesuksen Henki saa taivuttaa meitä jokaista näkemään, että eloa on paljon, jotta se pakottaisi meitä rukoukseen?

Kristuksen lupauksen tulee rohkaista meitä rukoilemaan

"Että hän lähettäisi työmiehiä elon-korjuuseensa". Tämä on Kristuksen lupaus, että hän lähettää työmiehiä, kun rukoilemme.

Hätää nähdessämme meillä on halu itse tarttua asiaan ja hankkia työmiehiä. Siten on tullut pastoreita, joiden ei olisi pitänyt milloinkaan ryhtyä siihen virkaan. Elo on Herran; työ on Herran. Hänellä yksin on oikeus laittaa työmiehet. Ei hän pyydä meitä lähettämään niitä, vaan rukoilemaan, että elon Herra lähettäisi. Näin Jumala

meidät heikot ottaa työtovereikseen. Mutta johto ja isännitys pysyvät hänen kädessään.

Vastauksena rukouksiimme Jumala herättää nuorukaisia, joilla on, niin kuin apostoli sanoo, halu pyrkiä sananpalvelijan jaloon virkaan. Ja koska se on hengellinen virka, jota perkele, liha ja maailma vihaavat ja halveksivat, niin Herra kristittyjen kautta rohkaisee, innostaa ja auttaa nuorukaisia pysymään kestävinä pyrkimyksessään. Kun he tarvitsevat aineellista apua, hän antaa sitä meidän kristittyjen kautta. Koulun käynti sinänsä ei tee pastoria. Mutta kun Herran seurakunta pitää yllä kouluja, joissa kokeneet, Jumalan sanaan syvästi perehtyneet, oikeaoppiset opettajat opettavat heitä Jumalan sanassa ja hänen valtakuntansa työssä, niin Pyhä Henki itse heidän kauttansa kasvattaa ja valmistaa heitä oikeiksi Kristuksen palvelijoiksi ja hänen salaisuksiensa taloudenhoitajiksi. Tällaisia profeettojen kouluja oli jo Vanhan testamentin aikana. Jeesuksen pitämässä koulussa valmistuivat apostolit, ja he puolestaan

taas opettivat toisia jatkamaan heidän työtään. Kun Herran seurakunnat sitten kutsuvat ja lähettävät tällaisia kokelaita, he ovat Herran lähettämiä.

Jumala kyllä lähettää sanansa julistajia, vaikkemme sitä rukoillisikaan. Mutta silloin hän ei lähetä niitä meidän kauttamme. Hän voi ottaa valtakuntansa meiltä pois ja antaa toisille, jotka tekevät sen hedelmiä. Hän sysää kynttiläljalan pois paikaltaan sellaisissa seurakunnissa, jotka eivät välitä evankeliumin levittämisestä ja sen julistajien valmistamisesta ja jotka pahoin ja kiittämättömästi kohtelevat niitä, jotka Herra on lähettänyt.

Jos siis omalle kohdallemme käsitämme, mitä tarkoittaa pelastus iäisestä kuolemasta Kristuksen sovintotyössä, niin sielujen hätä, elon paljous ja työmiesten puute, pakottaa meitä rukoilemaan elon Herraa. Ja siihen rukoukseen antaa meille voimaa ja kestävyyttä Kristuksen varma lupaus, että hän toden totta on lähettävä työmiehiä.

Rukoilkaamme elon Herraa! Aamen.
Luterilainen 4–5/1954, s. 39–40

Kohta on ukkosen ilma ja yö

Aurinko aleni, kumisi kellot,
karja kun ammuen kotihin käy.
Lainehtii vaaleina viljavat pellot,
kypsynyt vilja — ei väkeä näy.
Humahti tuuli — ja varisi viljaa.
Isännän sydän niin rajusti lyö.
Tuskalla työssänsä huokasi hiljaa:
»Kohta on ukkosen ilma ja yö!»

Tuolla jo uupunut uurtaja horjuu:
muutamit varjossa vitkastelee.
Kohta on ilta ja elonsa korjuu
vieläkin apua odottelee.
Väkeä, väkeä vainiot vuottaa!
Rakehet kohta ne lakohon lyö.
Paahtava helle jo pilviä tuottaa,
kohta on ukkosen ilma ja yö!

Herra, sun kutsuas kierrellä koitin,
elosi korjuuseen tottumaton:
pelkäsin, kelvottomuuttani moitin,
mutta Sun armos mun voittanut on.
Avullas astun nyt sarkahan yhteen:
sarka on suuri ja vaikea työ.
Oi, jospa saisin ees muutaman lyhteen!
Kohta on ukkosen ilma ja yö.

*Ennen saarnavirkaan vihkimistä
6. 6. 1921 G. A. Aho*

Raamattu – luonnontieteen oppikirja?

Usein kuulee väittämän, ettei Raamattu ole luonnontieteen oppikirja. Väittämää olisi kuitenkin käsiteltävä ja jaoteltava lähemmin. Tietenkään sitä ei ole kirjoitettu luonnontieteen oppikirjaksi, vaan se on Jumalan ilmoitus hänen uskovaa kansaansa varten. Samalla sillä on sanoma myös epäuskoisille. Heitä ei ole kielletty sitä tutkimasta, ja sen tutkimisesta saattaa olla heille arvaamaton hyöty, erityisesti heidän iankaikkista pelastustaan ajatellen.

Jumalan kansa on löytänyt Raamattusta myös luonnontieteellisiä tosiasioita. Se on tunnustanut niitä uskontunnustuksissaan. "Minä uskon Isään, Jumalaan, kaikkivaltiaaseen taivaan ja maan Luojaan" Apostolinen uskontunnustus). "Me uskomme yhteen ainoaan Jumalaan, Isään kaikkivaltiaaseen, taivaan ja maan, näkyväin ja näkymättömäin Luojaan" (Nikaian uskontunnustus). "Minä uskon, että Jumala on minut ja kaikki olennot luonut" (Vähä katekismus). Ei ole mahdollista ajatella, että Jumalan kansa hylkäisi nämä tunnustukset sillä perusteella, että Raamattu ei ole luonnontieteen oppikirja.

Raamatun mukaan tunnustamme Jeesuksen neitseellisen sikiämisen ja hänen ylösnousemuksensa emmekä etsi niille biologista tai muuta vastaavaa todistetta. Meille riittää Jumalan ilmoitus. Sen varassa hylkäämme vastakkaiset kannat.

Luterilainen ortodoksi Johannes Konrad Dannhauer myöhemmältä ortodoksian ajalta perustelee, miksi Raamattu ei ole luonnontieteen oppikirja. Sitä kannattaa hieman analysoida. Hän mainitsee Raamatun käyttävän yleistä

puhetapaa kuvatessaan luonnontieteellisiä asioita. Tämähän pitää paikkansa. Raamattu puhuu auringon noususta ja laskusta. Se sanoo myös Jeesusta Joosefin pojaksi, mutta lisää: "niin kuin luultiin" (Luuk. 3:23) kieltämättä sitä, että Jeesus oli asemaltaan Joosefin poika ja Daavidin valtaistuimen laillinen perillinen. Olisi anakronistista siirtää tämänkaltaisiin luontoa koskeviin asioihin nykyajan tieteellinen sanasto. Kun esimerkiksi Raamattu kertoo eräistä jyrсийöistä "märehtivinä", on sellaisissa kohdissa annettava "märehtii" sanalle kyseisen ilmiön mukainen selitys eikä pidä väittää, että Raamattu erehtyy. Kun Mooses kirjoitti näistä asioista, hän eli luonnon keskellä ja hänellä oli paljon tarkempi kuva eläinten käyttäytymisestä kuin nykyaikaisilla. Hän vain käytti sanaa "märehtii" laajemmassa merkityksessä kuin me sitä käytämme. Kyseiselle heprean sanalle meillä ei ole selvää vastinetta. Tapahtuu siis karkea metodinen virhe, jos edellytämme Raamatun kirjoittajilta nykyaikaista käsitteiden käyttöä. Voimme ilolla yhtyä Robert Preusin lopputoteamaan: "Yksimielisesti luterilaiset (ortodoksit) väittivät, ettei Raamattu mukautunut erheisiin" (The Theology of Post-Reformation Lutheranism s. 355).

Raamatulle on luonteenomaista kuvata luonnonilmiöitä niiden kielen ja kuvamaailman avulla, jotka elivät niiden keskellä. Samalla ne ovat paikkansa pitäviä kuvauksia. Sanat "eivät ole Pyhäältä Hengeltä vahingossa lipsahtaneet", uskonpuhdistajamme sanaa käyttääksemme.

Vanhemmille

Kasvatuksen suuresta merkityksestä

Kasvoin aikana, jolloin kasvatukseen kiinnitettiin suurta huomiota elämän eri aloilla: kotona, koulussa, sotaväessä ja kaikkialla yhteiskunnassa. Pyrkimyksenä oli neuvoa hyvään ja oikeaan ja kasvattaa nousevasta nuorisosta isänmaallisia kunnan kansalaisia. Ne taas, jotka tunsivat evankeliumin, toivat sitä esille ja kasvattivat Kristuksen tuntemiseen ja jumalanpelkoon. Olihan kasvatuksessa silloinkin puutteensa. Se oli monesti lakimaista ja ulkokultaista. Oli myös liiallista ankaruutta, mutta kasvatuksen tarvetta ei kielletty.

Sitten ovat asiat kääntyneet pääläelleen. Vanhemmat eivät kasvata, koulu ei kasvata, yhteiskunta ei kasvata oikeaan ja hyvään. Mutta lapset kasvattavat vanhempiaan ja esittävät vaatimuksiaan joka taholle. Kristittyjen on hyvä tiedostaa, ettei tämä malli sovi oikeauskoiseen kirkkoon eikä Jumalan lapsille.

Erityisesti Sananlaskujen kirja kehottaa "totuttamaan poikanen tiensä suuntaan" ja kasvattamaan Herran kurissa ja nuhteessa" (Sananl. 22:6 ja 1:7). Efesolaiskirjeessä sanotaan: "Ja te isät, älkää kiihottako lapsianne vihaan, vaan kasvattakaa heitä Herran kurissa ja nuhteessa. (Ef. 6:4). Siinä yhteydessä, jossa sanaa "kuri" käytetään Raamatussa, sillä tarkoitetaan aivan erityisesti opettamista Jumalan sanalla ja sillä kasvattamista. Kasvatus asettaa oikeat turvalliset rajat. Se sisältää tietysti sekä lain että evankeliumin. Kristinusko ei tunne ns. vapaata kasvatuksista, vaan se kehottaa vanhempia antamaan lapsille kristillisen kasvatuksen eli opettamaan ja ohjaamaan heitä Jumalan sanalla. Siinä on tärkeitä ennen kaikkea voittaa lapsen sydän kasvatuksen puolelle niin, ettei kasvatuksesta tule lakimaista pakkopaitaa, johon alistutaan pelkästä rangaistuksen pelosta.

Kasvatuksen tunnuksena meillä olkoon "sydän Jeesukselle" ja sen sisältönä ennen kaikkea evankeliumi. Kristilliseltä kannalta katsottuna ei riitä, että lapset osaavat käyttäytyä sivistyneesti ja kohteliaasti, vaan myös Jumala-suhdetta on tarpeen hoitaa. Jumala on antanut meille vanhemmille suuren ja vastuullisen tehtävän.

On vielä todettava, ettei hyväkään kasvatus sinänsä takaa hyviä tuloksia, jos lapsi hylkää kotinsa opetukset. Mutta jos lapsi on saanut oikean opetuksen, kylvetty sana voi joskus itää ja tuottaa hedelmää

Taistelua puutarhassa

Teen kesäaamuisin tarkastuskierroksen puutarhassa. Haluan nähdä, miten kasvini voivat, mitkä kukat ovat puhjenneet kukkaan, miten hedelmät ja marjat kypsyvät. Tutkin, ovatko kylvökset itäneet ja miten pikkutaimet voivat.

Tänä aamuna huomaan, että etanat ovat syöneet raparperin lehdet reikäisiksi. Kerään etanat pois. Ukonhatuissa on kirvoja ja liljoihin uhkaa pesiytyä liljankukkoja, jotka ovat liljojen pahimpia tuholaisia. Luumuisa näkyy vain vähän raakileita, sillä kevään yöpakkaset veivät kukkia. Omenapuissa on kuitenkin runsas sato kypsymässä. Kitken rikkaruohot kasvimaalta.

Puutarha kukoistaa, kun torjun ajoissa tuholaiset, taudit ja rikkaruohot. Kauniit kukat, makeat marjat ja raikkaat hedelmät palkitsevat kaiken väivännäön moninkertaisesti.

Puutarhaan istutettuja kasveja suojellessa ajatukset palaavat seurakuntaan. Raamattu varoittaa harhaopeista. Pastoreiden tulee huolella varjella seurakuntaa kaikelta väärältä opetukselta ja jakaa seurakunnalle sana ja sakramentit Jumalan käskyn mukaan. Silloin seurakunnan jäsenenä saan nauttia puhtaan evankeliumin saarnaan elämäni voimaksi. Tämän suunnattoman lahjan olen Jumalalta saanut. Kaikkivaltias Jumala antakoon pastoreillemme voiman ja taidon niin hoitaa seurakuntiamme, että saamme luottaa siihen, että sana, jota meille julistetaan, on Jumalan sana.

Jeesus sanoo: ”Laskettuaan kaikki omansa ulos, hän kulkee niiden edellä, ja lampaat seuraavat häntä, sillä ne tuntevat hänen äänensä. Mutta vierasta ne eivät seuraa, vaan pakenevat häntä, koska eivät tunne vierasten ääntä.” Joh. 10: 4–5

Mutta Herra Jumala huusi miestä ja sanoi hänelle: "Missä olet?" Hän vastasi: "Minä kuulin sinun askeleesi paratiisissa ja pelkäsin, sillä minä olen alasti, ja sentähden minä lymysin." Ja hän sanoi: "Kuka sinulle ilmoitti, että olet alasti? Etkö syönyt siitä puusta, josta minä kielsin sinua syömästä?" Mies vastasi: "Vaimo, jonka annoit olemaan minun kanssani, antoi minulle siitä puusta, ja minä söin." Niin Herra Jumala sanoi vaimolle: "Mitäs olet tehnyt?" Vaimo vastasi: "Käärme petti minut, ja minä söin." Ja Herra Jumala sanoi käärmeelle: "Koska tämän teit, kirottu ole sinä kaikkien karjaeläinten ja kaikkien metsän eläinten joukossa. Vatsallasi sinun pitää käymän ja tomua syömän koko elinaikasi. Ja minä panen vainon sinun ja vaimon välille ja sinun siemenesi ja hänen siemenensä välille; se on polkeva rikki sinun pääsi, ja sinä olet pistävä sitä kantapäähän." Ja vaimolle hän sanoi: "Minä teen suuriksi sinun raskautesi vaivat, kivulla sinun pitää synnyttämän lapsia; mutta mieheesi on sinun halusi oleva, ja hän on sinua vallitseva." Ja Aadamille hän sanoi: "Koska kuulit vaimoasi ja söit puusta, josta minä kielsin sinua sanoen: 'Älä syö siitä', niin kirottu olkoon maa sinun tähtesi. Vaivaa nähden sinun pitää elättämän itseäsi siitä koko elinaikasi; orjantappuroita ja ohdakkeita se on kasvava sinulle, ja kedon ruohoja sinun on syötävä. Otsasi hiessä sinun pitää syömän leipäsi, kunnes tulet maaksi jälleen, sillä siitä sinä olet otettu. Sillä maasta sinä olet, ja maaksi pitää sinun jälleen tuleman." Ja mies antoi vaimolleen nimen Eeva, sillä hänestä tuli kaiken elävän äiti. Ja Herra Jumala teki Aadamille ja hänen vaimollensa puvut nahasta ja puki ne heidän yllensä. (1 Moos. 3: 9-21)

LAPSILLE

Arkki

Rakas Jumala oli antanut ihmisille aikaa 120 vuotta kääntyä pois pahoilta teiltään. Tänä aikana Nooa jatkuvasti saarnasi heille Jumalan käskystä. Nooa Raamattu sanookin "vanhurskauden saarnaajaksi". Mutta ihmiset eivät kääntyneet, vaan pysyivät väärällä tiellä.

Kun 120 vuotta oli pian kulunut, Jumala sanoi Nooalle: Tee itsellesi arkki goofer-puusta, 300 kyynärää pitkä 50 kyynärää leveä ja 30 kyynärää korkea. Siinä tulee olla kolme kerrosta, alimmainen, keskimäinen ja ylimmäinen. Sen kyljessä tulee olla ovi ja ikkuna sen yläosassa. Tee siihen kammioita ja tervaa se piellä. Sillä minä annan tulla suuren vedenpaisumuksen hävittämään maan päältä kaikki, joissa on elämän henki. Mutta sinun kanssasi minä teen liiton eli minä lupaan olla sinulle armollinen. Sinun tulee mennä arkkiin ja ottaa mukaan poikasi, vaimosi ja miniäsi. Sillä sinut minä olen havainnut vanhurskaaksi edessäni.

Sitten Nooa teki arkin, kuten Jumala oli käskenyt. Monet työmiehet auttoivat häntä. Se oli kuin suuri laiva, jossa oli katto. Ikkuna varmaankin kiersi arkkia ympäri. Pyydä isää tai äitiä kertomaan, millainen arkki oli. Kun Nooa teki arkkia, ilkeät ihmiset nauroivat ja pilkkasivat.

Rukous

Rakas Vapahtajani. Sinä olet tehnyt minunkin kanssani liiton jo pyhässä kasteessa. Olet luvannut minullekin, että olet minulle armollinen. Rakas Vapahtaja, sinä olet minun arkkini. Kun olen sinussa, pelastun, kun koko maailma tuhoutuu. Aamen.

LAPSILLE

Vedenpaisumus

Kun arkki oli valmis, Jumala sanoi Nooalle: Mene arkkiin, sinä ja koko perheesi. Sillä seitsemän päivän kuluttua minä annan sataa maan päälle. Niin Nooa meni arkkiin, samoin hänen kolme poikaansa Seem, Haam ja Jaafet sekä hänen vaimonsa ja poikiensa vaimot. Nooa otti mukaan myös kaikkia eläimiä, parin kutakin, paitsi uhrieläimiä seitsemän paria. Tämän Herra oli hänelle käskenyt. Hän otti mukaan myös ruokaa. Sitten Herra sulki oven hänen jälkeensä.

Sitten kaikki maan syvyyden lähteet puhkesivat, taivaan ikkunat avautuivat ja maan päälle tuli sade, jota kesti 40 päivää ja 40 yötä. Kaikki tuli vettä täyteen. Vesi nousi yhä korkeammalle ja kanatti arkkia. Myös kaikki korkeat vuoret peittyivät veteen. Vesi pysyi 150 päivää maan päällä.

Nooa oli 600 vuotta vanha, kun vedenpaisumus tuli. Aadamin luomisesta oli kulunut 1665 vuotta.

Maasta tuli aivan toisenlainen tämän kauhean vedenpaisumuksen seurauksena.

Rakas lapsi, sinunkin päällesi on kerran tullut vettä. Mutta se oli hyvää vettä. Siihen liittyi rakkaan Vapahtajasi armo. Siinä Vapahtaja pesi pois syntisi ja teki sinusta Jumalan lapsen. Se tapahtui, kun sinut kastettiin. Kysy vanhemmiltasi kasteestasi.

Rukous

Minä kiitän sinua, rakas Vapahtaja, että minut on kastettu. Nyt syntini ovat annetut anteeksi minulle, ja minä pääsen taivaaseen.
Aamen

LAPSILLE

Jeesus keskustelee uudestisyntymisestä Nikodeemuksen kanssa, osa 1

Ihminen pääsee Jumalan valtakuntaan vain, jos hän uudestisyntyy

Jeesuksen vielä ollessa Jerusalemissa hänen tykönsä tuli Nikodeemus. Hän oli korkeassa asemassa. Hän oli juutalaisten johtomiehiä ja kuului Suureen Neuvostoon. Hän oli Israelin opettajia ja fariseus. Hän tuli Jeesuksen luo yöllä, ettei kukaan näkisi. Mutta hän halusi oppia tuntemaan Jeesuksen lähemmin. Kun hän tuli Jeesuksen tykö, hän sanoi: "Rabbi, me tiedämme, että sinun opettajaksi tulemisesi on Jumalasta, sillä ei kukaan voi tehdä niitä tunnustekoja, joita sinä teet, ellei Jumala ole hänen kanssansa."

Jeesus opetti häntä heti kohta ja sanoi: "Totisesti, totisesti minä sanon sinulle: joka ei synny uudesti, ylhäältä, se ei voi nähdä Jumalan valtakuntaa."

Mitä oppia tämä nyt oli? Ihminen voi nähdä vain siinä tapauksessa Jumalan valtakunnan, että hän syntyy vielä kerran? Tätä Nikodeemus ei lainkaan käsittänyt. Hän erehtyi pahanpäiväisesti. Hän ajatteli: Millainen opettaja tämä on, kun noin puhuu. Niin hän sanoi: "Kuinka voi ihminen vanhana syntyä? Eihän hän voi jälleen mennä äitinsä kohtuun ja syntyä?"

Silloin Jeesus vastasi: "Totisesti, totisesti minä sanon sinulle: jos joku ei synny vedestä ja Hengestä, ei hän voi päästä sisälle Jumalan valtakuntaan." Ei siis äidistään, vaan Hengestä, Pyhästä Hengestä, tulee ihmisen uudestisyntyä. Uudestisyntymiseen Pyhä Henki käyttää vettä, kastetta, ja sanaa, joka on Henki, ja jossa hän, Pyhä Henki, on. Ihminen ei voi tulla Jumalan valtakuntaan, ellei hän synny uudesti Pyhän Hengen toimesta kasteen ja evankeliumin kautta.

"Syntyä uudesti", mitä se on? Se on: Ihmisellä on uusi sydän, uusi mieli, uusi ymmärrys, uusi tahto. Se on: Ihminen tuntee sen ja haluaa sitä, mitä on Jumalan valtakunnassa.

LAPSILLE

Toisin sanoen: Ihminen uskoo sydämestään evankeliumin Jumalan valtakunnasta.

Oletko sinä uudestisyntynyt?

Herra Jeesus selitti Nikodeemukselle myös, miksi ihminen ei voi tulla Jumalan valtakuntaan, ellei hän uudestisyntynyt: "Mikä lihasta on syntynyt, on liha." Liha on ihmisen syntinen luonto. Se, joka syntyy vanhemmistaan, jotka ovat syntisiä, on syntinen. Hän on sellainen syntinen, joka ei tiedä mitään Jumalan valtakunnasta eikä halua tietää.

Jeesus sanoi Nikodeemukselle, että ihminen, joka on uudestisyntynyt, on aivan erilainen. Hän: "Mikä Hengestä on syntynyt, on henki." Se, joka on syntynyt Pyhästä Hengestä, on henki. "Henki" on uusi luonto, uusi sydän, uusi mieli, uusi ymmärrys, hän tuntee, mitä on Jumalan valtakunnassa, ja haluaa sitä, hän uskoo sydämestään evankeliumin Jumalan valtakunnasta.

Lapsukainen, oletko sinä syntynyt Pyhästä Hengestä?

Kukaan ei voi itse tehdä mitään sen eteen, että hän syntyy uudesti, sillä hän on "liha", syntinen. Hän ei luonnostaan tiedä mitään Jumalan valtakunnasta eikä halua tietää. Hän on hengellisesti sokea, kuuro, kuollut. Hän haluaa vain maallisia ja synnillisiä asioita. Mutta Pyhä Henki tekee kasteen ja evankeliumin kautta ihmisen uudestisyntyneeksi ja tuo hänet Jumalan valtakuntaan.

Oletko sinä uudestisyntynyt ja Jumalan valtakunnassa?

Rukous

Rakas Vapahtaja. Minä olen uudestisyntynyt. Uskon sinuun ja evankeliumiisi. Sinä olet tehnyt minusta uskovan Pyhän Henkesi kautta. Sinä olet saattanut minut kasteen osallisuuteen ja antanut minulle sanasi. Kiitos Sinulle armostasi.auta minua, ettei minusta tulisi jälleen "liha". Aamen.

LAPSILLE

Jeesus keskustelee uudestisyntymisestä Nikodeemuksen kanssa, osa 2

Kun ihminen on syntynyt uudesti Pyhästä Hengestä, hän tietää sen, mutta ei voi sitä käsittää

Nikodeemus ihmetteli kovasti sitä, mitä Herra Jeesus sanoi hänelle uudestisyntymisestä eikä voinut sitä ymmärtää. Silloin Herra Jeesus sanoi: "Älä ihmettele, että minä sanoin sinulle: teidän täytyy syntyä uudesti, ylhäältä. Tuuli puhaltaa, missä tahtoo, ja sinä kuulet sen huminan, mutta et tiedä, mistä se tulee ja minne se menee; niin on jokaisen, joka on Hengestä syntynyt."

Lapseni, sinä tiedät, että Pyhä Henki on sinut uudestisyntynyt. Sinä tiedät sen, koska olet kastettu ja uskot Vapahtajaasi ja hän on sinulle rakas. Mutta miten Pyhä Henki on sen oikein tehnyt? Sitä et tiedä. Sitä ei kukaan käsitä. Tiedät muitakin asioita etkä kuitenkaan tiedä, miten ne ovat syntyneet. Tiedät esimerkiksi, että tuuli puhaltaa, sillä kuulet sen huminan. Niin on laita myös pyhän tuulen, Jumalan henkäyksen eli Pyhän Hengen. Hän on pyhässä kasteessa tullut luoksesi, puhaltanut päällesi ja antanut sinulle uuden elämän eli uudestisyntynyt sinut. Hän tulee yhä vielä luoksesi Jumalan sanan kautta, puhaltaa päällesi ja saa aikaan, että pysyt ja kasvat uudessa syntymisessä ja uudessa elämässä. Tämän sinä tiedät.

Sanot: Nyt en ole enää "liha", en ole enää pahalaisen valtakunnassa, nyt olen Jumalan valtakunnassa. Haluan myös olla hänen valtakunnassaan ja rakastaa Jumalaa ja lähimmäistäni. Olen uudestisyntynyt. Mutta miten Pyhä Henki on sen tehnyt? Sitä et tiedä. Sitä ei käsitä kukaan.

Sen Herra Jeesus sanoi Nikodeemukselle. Tämä ei kuitenkaan ollut tyytyväinen. Hän ei käsittänyt sitä eikä uskonut sitä. Hän pudisteli päätään ja sanoi: "Kuinka tämä voi tapahtua?"

Silloin Herra Jeesus sanoi: "Sinä olet Israelin opettaja etkä tätä tiedä! Totisesti, totisesti minä sanon sinulle: me puhumme,

LAPSILLE

mitä tiedämme, ja todistamme, mitä olemme nähneet, ettekä te ota vastaan meidän todistustamme." Jeesus samoin kuin Vanhan Testamentin profeetat ja Johannes Kastaja puhui, minkä tiesi varmaksi, ja saarnasi sitä, minkä hän, iankaikkinen Jumalan Poika, oli nähnyt. Mutta Nikodeemus ja muut juutalaiset eivät ottaneet sitä vastaan.

Silloin Jeesus sanoi: "Jos ette usko, kun minä puhun teille maallisista, kuinka te uskoisitte, jos minä puhun teille taivaallisista?" Nikodeemus ja muut juutalaiset eivät uskoneet sitä, mitä Jeesus lausui uudestisyntymisestä, jonka Pyhä Henki vaikuttaa kasteen ja Jumalan sanan kautta. Ja nämä ovat kuitenkin "maallisia" asioita, jotka jokainen voi havaita maailmassa. He eivät varmuudella uskoisi silloin sitäkään, jos Jeesus kertoisi heille, miten Pyhä Henki synnyttää ihmisen uudesti kasteen ja sanan kautta. Sillä ne ovat "taivaallisia asioita", jotka yksin Jumala tuntee.

Ensi kerralla kuulet, mitä Herra Jeesus teki saadakseen Nikodeemuksen uskomaan.

Rukous

Rakas Vapahtaja! Tiedän, että olen uudestisyntynyt, sillä olen kastettu ja uskon sinuun.auta minua Pyhällä Hengelläsi, että pysyn aina uudessa elämässä ja siinä kasvan ja vartun ja että tulen lopulta autuuteen. Aamen.

Lasten raamattuleiri pidettiin Siitamajalla, Orivedellä ke - su 11. - 15.6.2014. Rippikoulu, joka kesti kaksi viikkoa, toimi samaan aikaan.

Lasten leirin teemana oli Jeesus auttaa. Kuulimme Raamatun kertomuksia siitä, kuinka Jeesus auttaa eksynyttä, nälkäistä, murheellista, häädössä ja pulassa olevaa sekä sairasta. Pastorit opettivat siitä, kuinka Jeesus siunaa lapsia kasteessa, parantaa Sanallaan ja armahtaa kaikkia syntisiä. Lisäksi Tuula Matikainen kertoi meille kuningas Daavidista. Tänä vuonna alle kouluikäisten ryhmässä oli kaikkiaan 12 lasta ja

kouluikäisiäkin 10. Leirin kokonaisvahvuus oli maksimissaan 60 vaihdellen eri päivinä jonkin verran. Leirin johtajana toimi teol. maist. Dani Puolimatka.

Ylhäällä yhteiskuva, joka on otettu lasten raamattuleirin päätösjuhlan jälkeen. Viereisessä kuvassa pieniä lapsia oppitunnilla.

Alakuvassa kesän nuortenleiriläisiä.

STLK:n seurakuntien yhteinen rippikoulu pidettiin Siitamajalla 8.-21.6.2014, jolloin konfirmoitiin kuusi nuorta. Kuvassa ovat konfirmoidut vasemmalta alkaen: Risto Pirkola, Nikolai Antonov, Sami-Antti Saari, Matti Salo, Joona Närhi ja Maija Pirkola. Takana rippikoulun opettajista Vesa Hautala, Kimmo Närhi ja Mika Bergman.

Aikuisten raamattuleiri alkoi 8.7. ja päättyi seurakunnan järjestämään ehtoollisjumalanpalvelukseen 13.7. 2014

Leirin teemana oli **”Uskova matkalla taivaan kotiin”**.

Teemaan liittyvä opetus jakautui siten, että keskiviikkona käsiteltiin aihetta: ”Maallinen ja hengellinen uskovon elämässä” Seuraavana päivänä käsiteltiin aihetta: ”Odotamme Kristuksen toista tulemusta.”

Perjantain ohjelmassa oli ”Odotamme ruumiin ylösnousemusta” ja lauantaina ”Odotamme iankaikkista

elämää” Oppi- ja laulutuntien väliin oli tavan mukaan varattu vapaa-aikaa yhdessäoloon ja saunomiseen.

Tämän vuosittaisen yhteisen tilaisuuden aikana saamme tavata vanhoja tuttuja eri puolilta Suomea, sekä tutustua uusiin jäseniimme.

Kesälerit jatkuivat Siitamajalla, ja nuoret kokoontuivat leirille Nuortenpäiville 1.-3. 8. välisenä aikana. Leirin vastuullisina opettajina olivat teol. maisterit Mika Bergman ja Vesa Hautala.

Alla aikuisten raamattuleirin päätösjuhlaan osallistuneita

Kirjat

Robert D. Preus,

Vanhurskauttaminen ja Rooma

Robert Preus oli norjalaisen Evankelis-Luterilaisen Synodin teologeja, joka jo nuorena siirtyi suurempien vaikutusmahdollisuuksien tähden Missourisynodiin. Tämä ajatustapa vaikutti hänen toimintaansa kautta koko elämän. Hänellä oli selkeä, jäsentelevä ajatuksenkulku, ja kun sitä ohjasi Jumalan ilmoitus Raamatussa, se teki hänestä oivan dogmaatikon, erityisesti luterilaisen ortodoksian ekspertin.

Kirjassa Vanhurskauttaminen ja Rooma tapaamme kypsän Preusin, jossa hän antaa parastaan, sitä, mikä hän vuosikymmeniä kestäneen teologisen tutkimustyönsä aikana oli oppinut. Torjuessaan osianderilaisen ja paavilaisen vanhurskauttamisopin Preus torjuu myös sen muut ilmenemis- muodot, vaikka hän ei niitä erikseen mainitsekaan. Näitähän ovat Tübingenin Beckin, Johanssonin ja Mannerman opetukset. Onkin erikoista, että Mannerman/Kivirannan "löytö" on saanut kiittäväää arviointia myös niiden taholta, joiden olisi luullut olleen haltioituneesti Preusin kannalla. Tämä vain kertoo kansankirkon teologien dogmaattisesta tasosta.

Kannattaa kiinnittää tarkasti huomiota siihen, että Preus rajaa vanhurskauttamisen perusteen yksinomaan ihmiseksi tulleen Kristuksen sovitus-työhön, hänen kuuliaisuuteensa ja kärsimykseensä. On myös huomattava, ettei hän käsitä Raamatun puhetta Kristuksen sovitusverestä siten, että

hän sulkisi siitä pois Kristuksen kuuliaisuuden, vaan nimenomaan sisällyttää sen siihen. Tämä Kristuksen työ on se vanhurskaus, jonka Jumala lukee syntisen hyväksi hänen ulkopuoleltaan. Silloin vanhurskauttavalle uskolle ei itse vanhurskauttamisessa tule muuta tehtävää kuin välittävä. Meidät vanhurskautetaan yksinomaan uskon kautta, per fidem, eli uskon tietä. Uskolla tartumme jo olemassa olevaan täyteen vanhurskauteen Kristuksessa, siihen vanhurskauteen, joka on meidän ulkopuolellemme. Olemme varmoja siitä, että Jumala ei vaadi pelastukseen muuta, jotakin lisävanhurskautta, vaan Kristuksen teko on riittävä. Sen Jumala on osoittanut herättämällä Poikansa kuolleista.

Preus viittaa parissa kohdassa reformoituun Karl Barthiin hyväksyvästi opissa vanhurskauttamisesta. On kuitenkin hyvä tietää, miltä pohjalta Barth on dogmatiikkansa kirjoittanut. Hän lausuu: "Raamattu voi erehtyä jokaisessa sanassaan, ja on myös erehtynyt." Entä siinä tapauksessa sitten itse Barth?

On hyvä, että Preusin teos, joka aikaisemmin ilmestyi Syttyneitä sydämiä -teoksen yhtenä artikkelina, on nyt julkaistu siitä viimeistellyssä asussa. Toivoisin, että se saisi kansankirkon konservatiivit tutkimaan, mitä vanhurskauttaminen todella on ja mikä sopii yhteen puhtaasti opin kanssa ja mikä ei.

MS

Matti Leisola,
Evoluution ihmemaassa.
 Datakirjat 2013. 267 s.

Tekijä on bioprosessitekniikan emeritusprofessori. Hän kertoo itsestään: "Olen tekijänä noin 140 vertaisarvioidussa artikkelissa, joihin on viitattu lähes 500 kertaa. Minulla on seitsemän patenttia ja olen toimitanut useita kirjoja suomeksi, mm. ensimmäisen suomalaisen Bioprosessitekniikka-kirjan." Hän on palkittu ja kansainvälisestikin tunnustettu tiedemies.

Kirja on eräänlainen omaelämäkerta. Siinä tekijä kertoo oman ajattelunsa kehittymisestä viimeisten 40 vuoden aikana, mutta myös mm. älykkään suunnittelun perusteista sekä siitä vastaanotosta, jonka hän on saanut vuosikymmenien aikana esittäessään evoluutiokritiikkiä. "Yksi kirjani tavoite on osoittaa miten voimakkaasti naturalistinen evoluutioparadigma ohjaa sekä biologisten havaintojen että maapallon historian

tulkintaa", hän lausuu esipuheessa (s. 12).

On mielenkiintoista lukea syvällisen tiedemiehen omia näkökohtia. Hänellä on paljon annettavaa. Samoin on hyödyllistä saada tietää myös siitä vastaanotosta, jonka hän on saanut toisella kannalla olevilta ja varsinkin teologeilta. Heidän kannanotoistaan pääsemme käsitykseen, miten ahtaassa maailmassa elämme.

Julkinen media ratsastaa enimmäkseen todistamattomilla väitteillä ja esittää kehitysopin uskonkappaleeksi, jonka perusteita ei ole soveliasta kyseillä. Tällöin on hyvä lukea ansioituneen tiedemiehen evolutionismille asettamista haasteista ja saada kuvaa siitä, millainen valtava tietomäärä, informaatio, on jo yhdessäkin elävässä solussa. Siitä lukiessamme tulee väkisin mieleen se, että Jumalan luova sana on edelleen ylläpitävänä kaikessa luodussa.

Kirjaa voin hyvin suositella aiheesta kiinnostuneille.

MS

Reijo Arkkila,
**Evankelinen liike Tähti-
 ja Vaahteralipun maissa,**
 335 s. SLEY-Media Oy, Helsinki 2014

Nimensä mukaisesti kirja käsittelee lähinnä evankelisen herätysliikkeen suhteita Yhdysvaltoihin ja Kanadaan. Siellä tulevat kysymyksen suhteet ennen muuta Kansalliskirkon ohella luterilaiseen Missouri-synodiin ja Missouri-synodin sisarkirkkoon Kanadassa. Tämä asettaa näille suhteille tietyn epätasapainon, koska evankeli-

nen herätysliike ei ole kirkko ja koska se toimii ilman selkeää kirkollista rakennetta suuntaliikkeenä.

Arkkila on tehnyt arkistoja koluten ja elossa olevia haastatellen valtavan työn ja tuo esille suuren määrän tietoa, jota olisi vaikeata ja useimmille mahdotontakin saada käsiinsä. Hän esittelee asioita ja tapahtumia ottamatta juurikaan kantaa tapahtumien takana oleviin opillisiin ilmiöihin ja noudattaa siis vallalla olevaa kirkkohistoriankirjoituksen metodologiaa. Tässä tapauksessa se lie oikeaan osunut tutkimusote.

Kansalliskirkko yhtyi Missouri-synodiin viisikymmentä vuotta sitten, mutta ne jännitteet, jotka olivat sen historian aikana vaikuttamassa, ovat kirkkokysymyksen kannalta tietysti yhä olemassa. Sen lisäksi Missouri-synodi on omaksunut kirkollisen yhteyden asioissa uuden linjan. Se ei pidä enää täyttä opillista yksimielisyyttä yhteyden edellytyksenä, ja myös yksittäiset teologit usein noudattavat "valikoivan yhteyden" linjaa. Yhteyskysymys on Missouri-synodissa siirtynyt pois kirkon yhteisestä hallinnasta. Kirkko-taistelua, jonka kansalliskirkko kävi 80–90 vuotta sitten, eivät nykypolvet voi missourilaisissa kirkoissa nykyisin ymmärtää. STLK on jäänyt hyvin yksin. Silti sen tulevaisuus näyttää olevan valoisampi kuin aikoihin, sillä totuus ei muutu, vaikka ihmiset muuttuvat.

Arkkila tuo hyvin runsaasti esille asioita, joissa STLK:n kanta ja toiminta tulevat esille. Siinä on kuvattuna osa meidänkin historiaamme.

Meidän kannaltamme tulee esiin kysymys siitä, miten toisin olisi tullut toimia tunnustuksellisten seurakuntien perustamisessa. Asiaan lähti liikkeelle past. Pätialän toimesta hänen kutsuessaan koolle Hämeenlinnan kokoukset. Kuitenkin hänen lähtökohdanaan on ollut sellaisten seurakuntien perustaminen, joissa kiellettäisiin Kristuksen tekevä kuuliaisuus. Sen tähden hän jätti neuvottelematta asiasta A. E. Koskenniemen kanssa. Silloin tätä ei nähty selvästi. Jos katsomme asiaa tästä päivästä 90 vuotta taaksepäin, voimme olla jälkiviisaita.

Meikäläisten osaltahan asia lähti liikkeelle uskovan kansan käytännön tarpeesta. Tarvittiin seurakunnat, jois-

sa koko armonvälineiden käyttö olisi oikean opin alla. Jälkiviisaina voimme nyt sanoa, että olisi tarvittu heti alussa perustavaa teologista selvittelyä teologien keskuudessa. Olisi tarvittu selkeät kannanotot raamattukysymyksessä ja vanhurskauttamisessa, jotka olisivat sitoneet tuleviakin polvia. Olisi tarvittu eheä sitoutuminen Luterilaisten tunnustuskirjojen oppiin. Olisi tarvittu suomeksi paitsi Lutherin teoksia, myös tuoreeltaan lyhennetty laitos Pieperin Dogmatiikasta ja Waltherin perusteoksista. Pieperin kolmiosaisen saksankielisen Dogmatiikan viimeiset osat ilmestyivät vasta 1920-luvulla.

Mutta nyt on mentävä siitä, missä nyt ollaan, ja rakennettava kirkkoa puhtaasti Sanan ja kirkkaan evankeliumin ympärille sillä rukouksella, että Herra "siunaisi kättemme työn". Olemme oppineet, etteivät kaikki ne, jotka lähtevät innolla mukaan, kestä. Tarvitaan juurtumista Jumalan sanaan (Luuk. 8:13). Kun aikanaan New Yorkin Betania-seurakunnan pastori Hillard Ranta oli ollut seuraamassa suomalaistyön komitean kokousta, johon osallistui Kansalliskirkon ja Missouri-synodin johtajia, hän oli kiinnittänyt huomiota pastori Uppalaan kohdistuneeseen arvosteluun. Hän oli lausunut tähän tapaan: "Jos mies kestää niissä oloissa, hän ei voi olla aivan tyhjä." Hän myös ihaili sitä, että Uppala selvitteli Seurakuntaviestissä aivan tarkasti asioita, jotka monella teologilla olivat suuressa Missouri-synodissa epäselviä.

Historiankirjoitus on haastavaa työtä. Kun Kristus tulee, olemme kaikki tuomiolla ja selviämme tuomiolla vain hänen vanhurskautensa suojassa.

MS

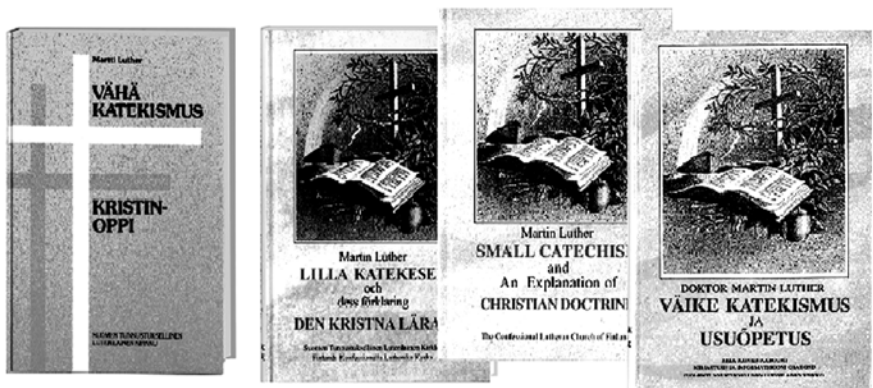
STLK:n kirjamyyntiluettelo ja hinnasto 2014 €

Aamoksen kirja, käänös ja selitys (M. Särelä)	2,50	Seurakunnan oikeudesta ja saarnavirasta (M. Luther)	6,00
Apostoli Paavalin Roomalaiskirjeen selitys (G. Stöckhardt)	30,00	Sovituksen Sana (R. Efraimson)	20,00
Apostoli Pietarin ensimmäisen kirjeen selitys (G. Stöckhardt)	20,00	Suomen Tunnustuksellinen Luterilainen Kirkko 1928-1968 (A. A. Uppala, M. Särelä)	1,00
Elävän veden virtoja (G. A. Aho)	20,00	Säännöt 2004 (STLK:n ja Tunn. Lut. Srk:n yhdyskuntajärjestys)	3,00
Erlaisia luterilaisia kirkkoja ja kirkkoliittoja (A. A. Uppala)	1,00	Tekijänoikeudesta maailmaan - Taustaa 1. (K. Pälikkö, M. Särelä)	8,00
Helmiä (E. Voima, O. Lappalainen)	4,00	Kehitysoopin kulisesta - Taustaa 2. (K. Pälikkö)	10,00
Henani elää (R. Efraimson)	20,00	Ahusta viimeiseen aikaan - Taustaa 3 " "	12,-
Iso katekismus, ven.-kiel. (M. Luther)	12,00	Tieni johdeta taivaaseen (V. Apponen)	8,00
Israelin asema Uuden testamentin seurakunnassa (M. Särelä)	0,50	Tunnustukselliset seurakunnat syntyvät (A. A. Uppala)	17,00
Jeesus elää, runokirja (G. A. Aho)	5,00	Tähän asti on Herrä meitä auttanut, STLK:n 50-vuotisjuhlapulkaisu	3,50
Jeesus on tosi Jumala (M. Särelä)	2,50	Täksi päiväksi (C. M.-Zom)	20,00
Katso Jumalan Karitsa (G. A. Aho)	5,00	Vanhain testamentin esikuvia Jeesuksesta (G. A. Aho)	2,50
Kirkko ja virka (C. F. W. Walther)	18,50	Yksin uskosta, (sis. Augsburgin tunnustus ja Apologia), ven.-kiel.	25,00
Kirkkokuri vaelluksen asioissa (M. Särelä)	1,50	95 teesiä Lutherin muistovuonna 1983 (M. Särelä)	1,00
Kirkkokysymys (A. A. Uppala)	20,00	Ensimmäisen Mooseksen kirjan selitys 1-7 (M. Luther) (jäsenille 35,-)	49,00
Koetelkaa kaikki (toim. M. Särelä)	1,50	Ensimmäisen Mooseksen kirjan selitys 8-17 (M. Luther) (jäsenille 35,-)	49,00
Kolossan seurakunta (M. Särelä)	2,50	Ensimmäisen Mooseksen kirjan selitys 18-24 (M. Luther) (jäsenille 35,-)	49,00
Kristinoppi, (englannin-, latvian-, liettuan-, ruotsin-, suomen-, venäjän-, vironkielinen)	12,00	Ensimmäisen Mooseksen kirjan selitys 25-31 (M. Luther) (jäsenille 35,-)	49,00
Kristuksen kuuliaisuus (M. Särelä)	8,50	Ensimmäisen Mooseksen kirjan selitys 32-50 (M. Luther) (jäsenille 35,-)	49,00
Kristus meidän edestämme - Teesejä vanhuuskauttamisesta (M. Särelä)	17,00	Kirkkopostilla I, II, III ja Huonepostilla (M. Luther)	200,00
Kristus pyhän Raamatun selittäjänä (M. Särelä)	3,50	Kirkon sananpalvelijan asettamisesta (M. Luther)	10,00
Kärsivälliset ahdistuksessa - Lohdutusta sairaille ja masentuneille	5,00	Kristillisen kirkon usko ja nykyajan raamatuntutkimus (R. Preus)	3,50
Laki ja evankeliumi (C. F. W. Walther)	20,00	Kristuksen ehtoollisesta, suuri tunnustus (M. Luther)	35,00
Lapsikaste on raamatullinen (M. Särelä)	5,00	Raamatun inspiraatio (R. Preus)	14,50
Lapsikaste on raamatullinen, venäjänkielinen (M. Särelä)	8,00	Uskon pyhä salaisuus (J. Gerhard)	37,00
Luterilaiset tunnustuskirjat, ven.-kiel.	32,00	Vanhuuskauttamisoppi klassisen luterilaisen ortodoksian teologiassa (R. Preus)	5,00
Luterilaisuus ja paavius, (sis. Schmalkaldenin uskonkohdat ja Paavin vallasta ja yliheruudesta), ven.-kiel.	10,00	Voimattomalle voimaa (G. A. Aho / L. Koskenniemi)	10,00
Miten luterilainen kirkko selittää Vanhaa ja Uutta testamenttia (R. Preus)	5,00	LUTERILAINEN -lehti, vuosikerran tilaus ulkomaille 35,00, kotimaanhan	25,00
Oikaisuja pastori Pätiälän muistelmiin (A. A. Uppala)	1,00	Luterilainen -lehti, irtotunnus (tuusin nro maksullinen, vanhoja maksutta)	4,00
Oikea näkyvä kirkko (C. F. W. Walther)	17,00	Lähetystyöhön tarkoitettujen suurempien kirjatilausten hinnasta voidaan neuvotella erikseen.	
Paavali pakanain apostoli (T. Matikainen)	8,00	Postitse tilattaessa hintaan lisätään toimituskulut	
Paikallisseurakunta (C. F. W. Walther)	17,00		
Pyhän kasteen sakramentti (G. A. Aho)	0,50		
Raamattu opettaa (Brief Statement. - LCMS, suom. M. Särelä)	1,00		
Raamatun ja tunnustusta koskeva periaatelausunto (LCMS, suomenm. M. Särelä)	2,50		
Raamatun arvovallasta ja erehtymättömyydestä (S. H. Nafzger)	5,00		
Rakkaimmat raamatunpaikat (toim. M. Särelä)	0,50		
"Rauha teille!" Saamakirja osa 1 (M. Särelä)	15,00		
"Rauha teille!" Saamakirja osa 2 (M. Särelä)	15,00		
"Rauha teille!" Saamakirja osa 3 (M. Särelä)	15,00		
"Rauha teille!" Saamakirja osa 4 (M. Särelä)	15,00		
Rukous joka päivälle	0,50		
Saamavirka on Kristuksen käsky (M. Särelä)	17,00		
Sana on elämän lähde, suomenkielinen (M. Särelä)	6,00		
Sana on elämän lähde, venäjänkielinen (M. Särelä)	8,00		

Suosittelavaa tunnustuksellista luterilaista kirjallisuutta.

STLK on Suomen suurin tunnustuksellisen kirjallisuuden kustantaja. Osa teoksista on käännetty myös muille kielille.

Monet tärkeistä kirjoista on julkaistu myös verkkokirjoina. (www.luterilainen.com) Kirjoja on saatavana STLK:n toimipaikoista sekä tilaamalla suoraan kustantajalta.

VÄHÄ KATEKISMUS

ja sen laaja selitys, Kristinoppi, 295 sivua

Lutherin Vähä katekismus ja siihen liittyvä Kristinoppi on tärkeä perusteos tunnustuksellisesta luterilaisesta opista kiinnostuneille. Se antaa kattavan esityksen siitä, mitä uskomme Raamatun mukaan. Se paitsi vastaa moniin ihmisillä mahdollisesti olleisiin kysymyksiin, se vastaa myös sellaisiin kysymyksiin, joita ihmiset eivät osaa tehdä ja jotka kuitenkin ovat heille tärkeitä.

Kirja on julkaistu jo kahdeksalla eri kielellä.

Tunnustuskirjat venäjänkielisenä

Luterilaisen opin tärkeä perusteos, joka on tarkoitettu teologiaa opiskeleville sekä hakuteokseksi niille, jotka työssään joutuvat ratkomaan tunnustuksellisen luterilaisen opin kysymyksiä.

"Rauba teille" SAARNAKIRJA 15,- Kirjan eri osilla on sama hinta Markku Säreälän saarnakirjan neljän kirjan sarja on nyt valmis. Hänen runsas pari vuotta kestänyt kirjoitus- ja kokoamistyönsä on nyt tullut päätökseen. Kirjat voi hankkia kirjakauppojen kautta tai seurakunnan kirjamyynnin kautta. Kaikki kirjat ovat myös verkkokirjoina ilmaiseksi luettavina osoitteessa: www.luterilainen.com. Sieltä voi tilata kirjat myös postilähetyksenä.

Kristus meidän edestämme, Markku Säreälä. Kirja on luterilaisen vanhurskauttamisopin esitys. Pyhän Raamatun ja Luterilaisten tunnustuskirjojen lisäksi kirjoittaja marssittaa esiin massiivisen määrän luotettavia luterilaisia todistajia (yli 150 Luther-sitaattia). Tekijä ei anna Pyhälle Raamatulle ainoastaan puheenvuoroa, vaan rakentaa kaiken erehtymättömälle ja pettämättömälle Raamatulle. **17,-**

Seurakunnan oikeudesta ja saarnavirasta 6,-

Mitä uskovat voivat tehdä, kun enemmistökirKKo on luopunut Jumalan puhtaasta sanasta? Tässä kirjassa Luther vastaa tähän kysymykseen ja tuo mestarillisella tavalla esille uskovien Raamattuun perustuvat oikeudet. Ajankohtaista, puhuttelevaa asiaa. Käännös ja esipuhe Markku Säreälä.

Saarnavirka on Kristuksen käsky 17,-

Kirja tuo Raamatusta esille saarnaviran monipuolisen aarteiston. Kristus on sääntänyt tämän jalon viran sielujen autuutta ja seurakuntansa parasta ajatellen. Jokainen Jumalan lapsi tarvitsee seurakunnan, jossa hän saa sielulleen Vapahtajan tahtoman hoidon. Oikein opettavat, laumaansa rakastavat sananpalvelijat ovat sinä suuressa merkityksessä. Kirja on ajankohtainen Se tuo esille Raamatusta myös sellaisia asioita, joita paimenet eivät ole valitettavasti aina seurakunnalleen opettaneet.

Kristuksen kuuliaisuus 8,50,-

Markku Säreälän ajankohtainen teos. Kirja on yhteenveto siitä mitä Raamattu opettaa meille Kristuksen elämän ja ristinkuoleman merkityksestä lunastuksessa. Erityisesti se vastaa kysymykseen: Oliko Kristus oman persoonsa puolesta velvollinen täyttämään lain.

Teol. tri C.F.W. Walther tunnetaan Suomessakin erityisesti hänen kirjastaan *Laki ja evankeliumi*. Hän on uudemman ajan luterilaisen puhdasoppisuuden etevimpiä miehiä, "Lutherin oppilas", kuten hän itse sanoo. Kirjan lehdillä tinkimätön selvyys opissa ja syvälinen hurskaus ovat liittyneet toisiinsa ihailua herättävällä tavalla. Kirja ohjaa lukijansa selvyyteen kristillisen julistuksen ja elämän kaikkein tärkeimmässä ja aina ajankohtaisessa kysymyksessä siitä, miten nuo perin erilaiset asiat, laki ja evankeliumi, on ymmärrettävä suhteessa toisiinsa sekä käytännössä erotettava. 20,-

Tri C.F. W. Waltherin kirja *Kirkko ja virka* käsittelee perusteellisesti kysymyksiä, mikä on kirkko, mikä on virka ja mikä on niiden välinen suhde. Hän tuo taitavasti esille yleisen hengellisen pappeuden oikeudet ja säilyttää samalla viran Jumalan säätämänä järjestyksenä. Kirjasta löytyy mielenkiintoista ja rakentavaa opetusta monen moneen asiaan. Se ohjaa tarkistamaan käsityksiä myös ekumeenisista kysymyksistä. Esim. voiko luterilainen yhtyä reformoituun ehtoollisoppiin tai harjoittaa kirkollista yhteyttä katolisen kirkon kanssa? 18,50

Kirjassa *Oikea näkyvä kirkko* Walther tuo esille, että evankelisluterilainen kirkko on oikea näkyvä Jumalan kirkko maan päällä. Evankelisluterilaisella kirkolla hän tarkoittaa sellaista kirkkoa, joka opettaa ja toimii käytännössä luterilaisen opin mukaan. Oikean näkyvän kirkon Walther määrittelee näin: "Oikea näkyvä kirkko sanan rajoittamattomassa merkityksessä vääräuskoisten kirkkojen eli lahkojen vastakohtana on vain sellainen kirkko, jossa Jumalan sana saarnataan puhtaasti ja pyhät sakramentit jaetaan evankeliumin mukaisesti". Waltherin kirjojen ilmestyminen osuu sopivaan aikaan tukemaan ja vahvistamaan uskossaan niitä, jotka eivät halua mennä ajan eksytysten mukana. 17,-

Tri C.F. W. Waltherin *Paikallisseurakunta* selvittelee Raamatun, luterilaisen tunnustuksen sekä tri Lutherin ja muiden johtavien luterilaisten opettajien valossa, millainen valtiosta erillään oleva ev.lut. paikallisseurakunta on olemukseltaan, oikeuksiltaan ja velvollisuuksiltaan ja kuinka sen toiminta on järjestettävä, että kaikki tapahtuu säädyllisesti ja järjestyksessä. 17,-

Tieni johdada taivaaseen, Virpi Apponen 8,-

Kirja johdattaa kaikkia pieniä lukijoitansa taivaan tiellä. Se opettaa mukaansatempaavilla kertomuksillaan lapsentajuisesti käskyt ja Isä meidän –rukouksen.

Helmiä, Eeva Voima ja Outi Lappalainen: Kirjassen lyhyissä ja helposti ymmärrettävissä teksteissä huokuu kiitollisuus ja luja luottamus Jumalan huolenpitoon. Sopii erinomaisesti lahjaksi sekä lapsille että varttuneille. 4,-

Lapsikaste on raamatullinen, Markku Särelä. 5,-

Kirjaa suositellaan niille, jotka joutuvat tekemisiin erilaisten kastekäsitysten kanssa sekä jokaiselle, joka haluaa vahvistua uskossa Pyhän kasteen merkityksessä.

Sana on elämän lähde, Markku Särelä. 6,-

Kirja sisältää 136 hartaus- ja opetuskirjoitusta kristillisen uskon keskeisistä ja ajankohtaisista aiheista.

Sovituksen Sana 20,-

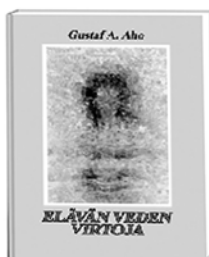
Rupert Efraimsonin saarnat ja hartaudet on julkaistu v. 1959 – 2004 Luterilainen -lehdessä. Efraimsonin teksteihin sisältyy selkeä, rohkaiseva ja uskoa vahvistava Jumalan sanan opetus.

Herrani elää! 20,-

Rupert Efraimsonin lyhyemmistä hartaus-, opetus- ja ajan-kohtaiskirjoituksista sekä runoista julkaistu kirja.

Elävän veden virtoja, Gustaf A. Aho. Toisen vuosikerran evankeliumitekstien saarnoja, jotka tarjoavat sitä kirkasta elämän vettä, jonka Jeesus antaa ja joka sammuttaa sielujen janon. 20,-

Täksi päiväksi, C. M-Zorn. Tämä kotihartauskirja on mitä monipuolisin kristillisen opin ja elämän aarreaita. Tekijä pitäytyy uskollisesti Raamatun omaan sanaan ja keskittää sanottavansa lyhyisiin ja selviin lauseisiin. 20,-

Syysjuhla

Siitamajalla 27.–28.9.2014

Teema: Kristillinen yksimielisyys

Ohjelma:

la 27.9.

13.00 Alkukahartaus 1 Kor. 1:10 (MM-T)

13.45 Pyhän Raamatun erehtymättömyys opillisen
yksyeyden perustana (KN)

14.00 Lasten iltapäivä

15.00 Mitä on yksimielisyys evankeliumin opista
ja mitä se merkitsee seurakunnalle (VH)

16.15 Siionin kanteleen lauluja

18.00 Ajankohtaisia asioita (MS)

19.00 Iltahartaus Ilm. 3:10,11 (MB)

Ruokailut 12.00, 14.30, 17.00, 20.00

su 28.9.

9.00 Aamurukous (EB)

11.00 Jumalanpalvelus, (HPE) (rippisaarna KN, saarna DP)

Ruokailut 8.00 ja n. 12.15

Ilmoittautuminen 22.9. mennessä pastori Kimmo Närhille,

040 7567 659, kimmo.narhi@luterilainen.com.

Pyhäkoluaineisto sähköpostiisi joka viikko?

Jos haluat liittyä sähköpostijakeluamme, niin täytä verkkosivullamme oleva ”lomake” tai lähetä sähköposti osoitteeseen: lapsille@luterilainen.com. Joka viikkoisen aineiston avulla Raamatun kertomukset tulevat lapsille tutuiksi.

Jumala on luvannut itse siunata meidän kylvötyömme. Käy tutustumassa sivustoon: www.pyhakoulu.fi

Kastettu

Sara Sofia Särelä, syntynyt 16.5.2014 on kastettu Helsingin Tunnustuksellisessa Luterilaisessa Seurakunnassa 6.7.2014.

*"Muista minua, Herra, armolla, jota kansallesi osoitat, etsi minua avul-
lasi, että minä näkisin sinun valittujesi onnen, iloitsisin sinun kansasi
ilolla, kerskaisin sinun perintöosasi kanssa" (Ps. 106:4–5).*

Toimintatietoja

Helsinki, Fabianinkatu 13 A 1: *Jumalanpalvelukset* joka sunnuntai klo 11. HPE 14.9., 12.10. ja 9.11. *Pyhäkoulu* sunnuntaisin paitsi ei ehtoollispyhinä klo 10.

Hämeenlinna, Saaristenkatu 22: *Jumalanpalvelus* (HPE) su 21.9., 19.10. ja 16.11. klo 14.

Joensuu/Kontiolahti, *Jumalanpalvelus* (HPE) ke 10.9., 8.10. ja 12.11. klo 19.

Jyväskylä, *Jumalanpalvelus* sunnuntaisin klo.16:00. 24.8. (HPE) Brockwell, Tyypäläntie 8 C 19; 31.8. Keisala, Keskisentie 1 B 55. Parilliset viikot 7.9. alkaen Brockwell; parittomat viikot (HPE) 14.9. alkaen Keisala.

Keuruu/Haapamäki, *Jumalanpalvelus* to 6.11. klo 13.

Kokkola, *Jumalanpalvelus* (HPE) pe 12.9., 10.9. ja 7.11. klo 18.30.

Kyyjärvi, *Jumalanpalvelus* (HPE) pe 12.9., 10.9. ja 7.11. klo 14.

Lahti, Rajakatu 7: *Jumalanpalvelus* joka sunnuntai klo 10. HPE 7.9., 21.9., 5.10., 19.10., 26.10., la 1.11. klo 11, 16.11., 23.11. Ei jumalanpalvelusta 28.9. ja 2.11. *Raamatuntutunti* ke 3.9., 17.9., 1.10., 15.10., 5.11. ja 19.11. *Uskonpuhdistusjuhla* la 1.11. alkaen ehtoollisjumalanpalveluksella klo 11.

Pori, Marttala, Valtakatu 7: *Jumalanpalvelus* (HPE) la 13.9., 11.10. ja 8.11. klo 17.

Siitamaaja: *Jumalanpalvelus* joka sunnuntai 28.9. asti. HPE 24.8. ja 28.9. Syysjuhla 27.–28.9.7

Tampere, Marttala, Hämeenpuisto 39 A: *Jumalanpalvelus* 5.10. alkaen joka sunnuntai klo 14. HPE 26.10. ja 23.11. Ei jumalanpalvelusta 2.11.

Tyrvävä: *Jumalanpalvelus* (HPE) pe 5.12. klo 15.30.

Vaasa, Marttala, Kirjastonkuja: *Jumalanpalvelus* (HPE) la 13.9., 11.10. ja 8.11. klo 11.

Muulla pyyntöjen ja sopimuksen mukaan.

Yhteinen syysjuhla

Siitamajalla 27.–28.9.

Uskonpuhdistusjuhla

Lahdessa la 1.11. alkaen ehtoollisjumalanpalveluksella klo 11.

Pastori **Kimmo Närhi**,
Rajakatu 7, 15100 Lahti. Puh. 040
7567 659, sähköposti:
kimmo.narhi@luterilainen.com

Pastori **Edward Brockwell**,
Tyypäläntie 8 C 19 40250 Jyväskylä. Puh. 050 4331100, sähköposti
ebrookwe@gmail.com

www.luterilainen.com

Sisälllys:

Herran sana, Martti Luther.....	150
Raamatun alkulukujen merkityksestä uskolle, MS.....	151
Raamatun ensimmäinen luku ja Pyhä Kolmiykseys, MB.....	153
Ihminen luotiin Jumalan kuvaksi, DP.....	154
Jumala antoi alussa sanansa opetusviran Aadamille, EB.....	156
Ihmisen lankeemuksen hirvittävät seuraukset, KN.....	158
Ensimmäinen uhri ja lahjavanhurskaus, VH.....	160
Kaikkeen maailmaan, VA.....	161
Rukoilkaa elon Herraa! GAA.....	162
Kohta on ukkosen ilma ja yö, GAA.....	165
Raamattu - luonnontieteen oppikirja? MS.....	166
Vanhemmille: Kasvatuksen suuresta merkityksestä, MS.....	167
Taistelua puutarhassa, Mummi.....	168
1 Moos. 3: 9-21.....	169
Lapsille, CMZ.....	170 -175
Kesän leiritapahtumia 2014.....	176
Luettu - Kirjat.....	178
Ilmoituksia ja Toimintatietoja.....	181-187
Kansi: Luojan vaatettamat, 1 Moos. 3:21, Kimmo Pälikkö	

Seurakuntien tilinumeroita: Tampere: FI74 5700 0220 0405 23,
Helsinki: FI75 1270 3000 0189 73. Luterilainen-lehti, tilausmaksut ja lahjoitukset
Luterilaiselle: FI15 8000 1700 3033 09.Kirkkokunta: 1) FI86 2205 1800 0215 59.
Pyydetään merkitsemään viitenumerot seuraavasti: kotimaan työ 4200, ulkolähetys
7003, opintorahasto 7100. 2) Kirjamyynä FI44 8000 1801 4770 85.

Julkaisija: Suomen Tunnustuksellinen Luterilainen Kirkko.
Tilaushinta 2014: Kotimaassa 25 e vuosikerta, ulkomaille 35 e
Toimitus: Päätoimittaja: Markku Särelä, Siitamaaja 36, 35300 ORIVESI
puh. 040-5200579. Sähköposti markku.sarela@kolumbus.fi
Taitto, kuvitus: Kimmo Pälikkö.
Tilaukset, osoitteenmuutokset yms. pyydetään lähettämään joko tavallisena
postina tai sähköpostina os.: Luterilainen c/o Leena Särelä, Ullanmäentie
11 A 11, 02750 Espoo. Sähköposti: leena.sarela@luukku.com. Jos se ei ole
mahdollista, niin muutokset voi antaa puhelimitse päätoimittajalle.
Tilausmaksut, Luterilainen-lehden pankkitilille numero: FI15 8000 1700
3033 09
Kirkon internet-sivut: www.luterilainen.com

Hinta 4 euroa

Oriveden Sanomalehti